

**ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA LEOŠE JANÁČKA,
Frýdlant nad Ostravicí, příspěvková organizace**

IČO: 64120384

IZO: 102 108 048

Č. j. ZUSLJF/00306/2020

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY LEOŠE JANÁČKA,
FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE**

V souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání si škola vyhrazuje právo inovace i přepracování ŠVP, ale vždy s účinností od 1. 9. následujícího školního roku.

Adresa:	Padlých hrdinů 292, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí
Kontaktní tel:	595176906
Kontaktní e-mail:	ZUSLJF@po-msk.cz
Web:	www.zusfrydlant.cz

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1.	Místa poskytování vzdělání, počet oborů, kapacita.....	4
2.2.	Historie a současnost.....	4
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4.	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.4.1.	Dlouhodobé projekty	5
2.4.2.	Regionální spolupráce.....	5
2.4.3.	Mezinárodní spolupráce	5
2.5.	Vybavení školy a její podmínky	6
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1.	Zaměření školy.....	7
3.2.	Vize školy	7
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5.	VZDĚLÁVACÍ STUDIA A ZAŘAZENÍ ŽÁKA	9
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	10
6.1.	Přípravné studium k I. stupni	10
6.2.	Přípravné studium k II. stupni	13
6.3.	Základní studium.....	15
6.3.1.	Studijní zaměření: Hra na klavír	15
6.3.2.	Studijní zaměření: Hra na housle	19
6.3.3.	Studijní zaměření: Hra na violoncello	22
6.3.4.	Studijní zaměření: Hra na kontrabas	25
6.3.5.	Studijní zaměření: Hra na cimbál.....	28
6.3.6.	Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu	32
6.3.7.	Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu	35
6.3.8.	Studijní zaměření: Hra na klarinet	37
6.3.9.	Studijní zaměření: Hra na saxofon	40
6.3.10.	Studijní zaměření: Hra na trubku	44
6.3.11.	Studijní zaměření: Hra na lesní roh.....	46
6.3.12.	Studijní zaměření: Hra na pozoun.....	48
6.3.13.	Studijní zaměření: Hra na tubu	51
6.3.14.	Studijní zaměření: Hra na kytaru.....	54
6.3.15.	Studijní zaměření: Hra na elektrickou kytaru.....	57
6.3.16.	Studijní zaměření: Hra na baskytaru	62

6.3.17.	Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje	65
6.3.18.	Studijní zaměření: Pěvecká hlasová výchova	69
6.3.19.	Studijní zaměření: Hra na elektronické klávesy.....	73
6.3.20.	Studijní zaměření: Hra na akordeon	76
6.4.	Povinné předměty	79
6.4.1.	Vyučovací předmět: Hudební nauka.....	79
6.4.2.	Vyučovací předmět: Souborová a komorní hra, zpěv	81
6.4.3.	Vyučovací předmět: Klavírní doprovod, improvizace	83
6.5.	Nepovinné vyučovací předměty.....	85
6.5.1.	Vyučovací předmět: Hudební teorie	85
7.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	86
7.1.	Přípravné studium k I. stupni	86
7.2.	Přípravné studium k II. stupni	87
7.3.	Základní studium.....	88
7.3.1.	Studijní zaměření: Výtvarná tvorba a kultura	88
8.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	93
8.1.	Přípravné studium k I. stupni	93
8.2.	Přípravné studium k II. stupni	94
8.3.	Základní studium.....	95
8.3.1.	Studijní zaměření: Umění v pohybu.....	95
9.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	102
9.1.	Přípravné studium k I. stupni	102
9.2.	Přípravné studium k II. stupni	102
9.3.	Základní studium.....	103
9.3.1.	Studijní zaměření: Dramatická tvorba.....	103
10.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI ...	108
11.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	109
11.1.	Žáci diagnostikovaní.....	109
12.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	110
12.1.	Zásady hodnocení:.....	110
12.2.	Způsob hodnocení:.....	110
13.	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	112

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Leoše Janáčka, Frýdlant nad Ostravicí, příspěvkové organizace

Předkladatel:

Základní umělecká škola Leoše Janáčka, Frýdlant nad Ostravicí, příspěvková organizace

Padlých hrdinů 292, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí

IČO: 64120384

ředitel školy: BcA. Jan Vilášek

telefon: 595 176 906, 595 532 003

e-mail: sekretariat@zusfrydlant.cz

webové stránky: www.zusfrydlant.cz

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj

ul. 28. října 2771/1117, 702 18 Ostrava

telefon: 595 622 222

e-mail: posta@msk.cz

Platnost dokumentu od 29. 5. 2020

Účinnost dokumentu od 1. 9. 2020

Ve Frýdlantu nad Ostr. 29. 5. 2020

.....

BcA. Jan Vilášek,

ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dle možností prostorových, materiálních a personálních podmínek uskutečňujeme společné vzdělávání žáků v souladu s platnými právními předpisy, dle doporučení školského poradenského zařízení s využitím doporučených podpůrných opatření a uplatňováním vhodných metod a forem výuky.

2.1. Místa poskytování vzdělání, počet oborů, kapacita

Místa poskytovaného vzdělávání:

- Padlých hrdinů 292, Frýdlant nad Ostravicí 73911

Vzdělávací obory:

- Hudební obor - HO
- Výtvarný obor - VO
- Taneční obor - TO
- Literárně-dramatický obor – LDO

Kapacita žáků: 585

2.2. Historie a současnost

První pokusy o založení hudební školy ve Frýdlantu nad Ostravicí spadají do roku 1946. Podařilo se to po dvou letech. V červenci 1948 byl založen "Městský hudební ústav Leoše Janáčka", což mělo hlubší význam. Vznik umělecké školy byl totiž spolu s dalšími náležitostmi stanoven jako podmínka pro povýšení městce Frýdlant nad Ostravicí na město.

Výuka se začala realizovat ve hře na klavír, housle a dechové nástroje. Posléze přibývaly další nástroje i vzdělávací obory. Škola rozšířila svou působnost také na obce Ostravice a Janovice. V roce 1991 se škola přestěhovala do stávající budovy, kde byl rovněž vybudován koncertní sál.

V současné době škola poskytuje čtyři vzdělávací obory. Škola je plnohodnotnou součástí kulturního dění ve městě Frýdlant nad Ostravicí a jeho blízkého okolí. Spolupracuje s hudebními i jinými spolky našeho regionu, poskytuje zázemí rozmanitým kulturním akcím. Škola navazuje na své tradice, zároveň rozvíjí nové hudební soubory, projekty a spolupráce.

Žáci a absolventi školy se uplatňují v řadě hudebních soborů našeho regionu, nebo pokračují ve studiu na středních, vysokých uměleckých a umělecko-průmyslových školách, akademiích. Účastní se soutěží a přehlídek.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

- kvalifikovaný pedagogický sbor s odborným vzděláním je širokého věkového spektra i vyučovacích metod; propojuje kreativitu mládeži se zkušenostmi a názory starších kolegů
- řada pedagogů je aktivními umělci, členy hudebních souborů, autoři vlastní umělecké tvorby,
- pedagogové se aktivně zapojují do práce v nových uměleckých projektech
- velmi produktivní je také mezioborová spolupráce mezi kantory

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

2.4.1. Dlouhodobé projekty

- „Modernizace výuky a podmínek pro výuku v základních uměleckých školách“, registrační číslo projektu CZ.1.10/2.1.00/29.01722 spolufinancován z ROP EU
- ŠABLONY II-PROFESNÍ ROZVOJ PEDAGOGŮ A ROZVOJOVÉ AKTIVITY PRO ŽÁKY V ZUŠ FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ; REG. Č.. CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_063/0013712, je spolufinancován Evropskou unií.

2.4.2. Regionální spolupráce

- spolupráce s odborem kultury města Frýdlant nad Ostravicí,
- spolupráce s Kulturním centrem města Frýdlant nad Ostravicí
- realizace koncertů, vernisáží ve Středisku sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí,
- pořádání výchovných koncertů, vernisáží pro mateřské a základní školy
- poskytování zázemí, prostor školy k realizaci rozmanitých kulturních akcí
- spolupráce s římskokatolickou farností Ostravice a Frýdlant nad Ostravicí, pořádání koncertů duchovní hudby, hudební doprovody mešních svátků
- spolupráce s hudebními spolky našeho regionu jako je např. Pěvecké sdružení ECHO, Frýdlantský hudební spolek, Kruh přátel hudby
- spolupráce se Základními uměleckými školami našeho regionu v koncertní činnosti

2.4.3. Mezinárodní spolupráce

- V současné době škola nerozvíjí dlouhodobou spolupráci na mezinárodní úrovni
- Mezinárodní spolupráci realizujeme prostřednictvím jednorázových krátkodobých akcí v jednotlivých oborech vzdělávání.

2.5. Vybavení školy a její podmínky

Škola je dvoupatrová budova se dvorem a zahradou. V budově se nachází koncertní sál s multifunkčním, ale již zastaralým vybavením, které škola postupně inovuje.

Škola disponuje základní počítačovou technikou. Ve škole jsou prostorné třídy, základní nástrojový fond, baletní sál, standardně vybavené odborné učebny, hudební salónek, prostor pro výuku LDO, některé učebny HO jsou odhlučňené. Učebny VO jsou prostorné a nabízejí širokou škálu využití. U hlavního vstupu se nachází vestibul pro veřejnost s propagačními prvky, poskytuje zázemí pro rodiče i žáky.

V posledních letech proběhla rozsáhlá rekonstrukce školní budovy, výměna střešní krytiny, zateplení budovy, rekonstrukce sociálních zařízení, výměna podlahové krytiny, úprava zahradní dekorace v nádvoří školy, rekonstrukce Hudebního salónku. Další projekty zrovna probíhají, nebo se připravují. Škola se tak postupně stává příjemným a inspirujícím prostředím poskytující dobré zázemí našim žákům.

Škola se zapojila do projektu Modernizace výuky financovaného z ROP Evropské Unie. S pomocí zřizovatele Moravskoslezského kraje jsme touto cestou získali hned několik nových, kvalitních hudebních nástrojů pro dechové a klavírní oddělení. Inventář hudebních nástrojů se snažíme i nadále postupně doplňovat a inovovat tak, aby žáci měli srovnatelné podmínky i s jinými hudebními školami.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1. Zaměření školy

- rozvíjíme všeobecné umělecké vzdělání a tvorbu
- nabízíme pestrou škálu učiva i formu výuky
- nabízíme uplatnění v různorodých uměleckých souborech naší školy
- připravujeme žáky k dalšímu studiu na konzervatoři, středních uměleckých školách, vysokých školách pedagogického a uměleckého zaměření
- rozšiřujeme mezioborovou spolupráci
- nabízíme jedinečnou koncentraci uměleckých akcí pro region

3.2. Vize školy

- aktualizovat ŠVP v souvislosti s vývojem školy
- upevňovat postavení uměleckých souborů ve škole, utvářet nové
- uchovávat kulturní hodnoty a tradice našeho regionu
- zcelovat pedagogický sbor a mezioborovou spolupráci
- postupně revitalizovat vnitřní prostory školy
- postupně doplnit materiální vybavení učeben a školy
- úzce spolupracovat s Moravskoslezským krajem, jakožto zřizovatelem
- spolupracovat s MŠ, ZŠ, SŠ
- spolupracovat s obcí Frýdlant nad Ostr., Kulturním centrem města Frýdlant nad Ostr., kulturními spolky regionu
- stálá spolupráce s rodiči při výchově a vzdělání, systematické zapojení rodičů do výchovy a vzdělávání

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k umělecké komunikaci rozvíjíme tak, že:

- průběžně žáka seznamujeme s uměleckými výrazovými prostředky a procesem tvorby v teoretických a praktických vyučovacích předmětech
- názorně předvádíme žákovi možné způsoby ztvárnění ve výuce
- žáci prakticky uplatňují své dovednosti a vědomosti na koncertech a vystoupeních
- spolupracujeme s profesionálními umělci prostřednictvím odborných konzultací

Kompetence osobnostně-sociální rozvíjíme tak, že:

- klademe důraz na slušnost a respekt odlišností či jiného názoru, podporujeme vzájemnou komunikaci, respekt a ochotu pomáhat
- v hodinách vytváříme příznivé klima, bezpečné a komunikativní prostředí
- motivujeme žáka k poctivé a pečlivé domácí přípravě
- prakticky žáky zapojujeme do uměleckých souborů a kolektivní činnosti
- dáváme žákovi prostor k experimentování a hledání vlastních postupů
- respektujeme individuální potřeby, dispozice žáků a jejich umělecké tendence

Kompetence kulturní rozvíjíme tak, že:

- učíme žáka oceňovat jedinečnost a originalitu
- seznamujeme žáka s kulturními tradicemi našeho regionu
- pořádáme kulturně-vzdělávací akce
- organizujeme pro žáky koncerty učitelů
- spolupracujeme s profesionálními umělci jako hostujícími účinkujícími našich koncertů
- zapojujeme žáky do soutěží a přehlídek
- aktivně komunikujeme s rodiči, zapojujeme je do uměleckého prostředí

5. VZDĚLÁVACÍ STUDIA A ZAŘAZENÍ ŽÁKA

Škola organizuje tato studia:

- Přípravné studium k I. stupni pro žáky od 5 let; žák je přijat na základě prokázaných předpokladů ke vzdělávání; studium v délce nejvýše dvou let není podmínkou pro zařazení žáka do základního studia
- Přípravné studium k II. stupni pro žáky od 13 let; je určeno pro žáky, kteří neabsolvovali žádné, nebo ukončili jiné studijní zaměření; žák je přijat na základě prokázaných předpokladů ke vzdělávání; studium v délce jednoho roku není podmínkou pro zařazení žáka do základního studia;
- Základní studium I. stupeň pro žáky od 7 let; žák je přijat na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky; studium je sedmileté
- Základní studium II. stupeň pro žáky od 14 let; žák je přijat na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky; žák, který absolvoval I. stupeň, kontinuálně pokračuje ve studiu II. stupně; studium je čtyřleté
- Studium pro dospělé pro žáky od 18 let; žák je přijat na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky; studium je čtyřleté v rozsahu 2-3 vyučovací hodiny týdně

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

6.1. Přípravné studium k I. stupni

Charakteristika

Toto studium připravuje žáky ke vzdělávání v základním studiu. Vychovává a probouzí u dětí především lásku k hudbě. Všestranně rozvíjí pamětné a tvořivé schopnosti dětí, hudební sluch a rytmické citění.

Učební plán:

	1. ročník	2. ročník
<i>Povinné předměty</i>		
Přípravná hudební nauka k I. stupni	1	1
<i>Volitelné předměty</i>		
Příprava ke hře na klavír	1	1
Příprava ke hře na elektronické klávesy	1	1
Příprava ke hře na akordeon	1	1
Příprava ke hře na housle	1	1
Příprava ke hře na violoncello	1	1
Příprava ke hře na cimbál	1	1
Příprava ke hře na zobcovou flétnu	1	1
Příprava ke hře na kytaru	1	1
Příprava ke hře na elektrickou kytaru		1
Příprava ke hře na bicí nástroje		1
Příprav k pěvecké hlasové výchově		1

Organizace výuky:

- Předmět Přípravná hudební nauka se vyučuje v kolektivu 6-20 žáků; organizačně lze sloučit výuku pro oba ročníky
- Předmět ze skupiny **Volitelné předměty** se stávají volbou předměty povinnými, vyučuje se ve skupině 2-3 žáků; individuální výuku lze povolit z organizačních důvodů

Ročníkové výstupy předmětu Přípravná hudební nauka k I. stupni

1. ročník, žák:

- zazpívá lidovou píseň v rozsahu do 6 tónů
- rozezná a označí slovně nebo pohybem klesající, nebo stoupající melodii
- ukáže a popíše notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou, určí jejich délku
- popíše a ukáže notovou osnovu, vysvětlí, k čemu slouží
- rytmizuje říkadla pomocí hry na tělo

2. ročník, žák:

- do notové osnovy napíše houslový klíč, noty c1 – g1
- rozezná a pojmenuje kontrastní charakter skladeb veselá, smutná

- rozezná a pojmenuje kontrastní tempo rychle, pomalu
- vyjmenuje vlastnosti tónu
- používá nástroje Orffova instrumentáře pro doprovod písně

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na klavír

1. ročník, žák:

- rozpozná vysoké a hluboké tóny
- zvládá základní návyky a dovednosti-správné sezení u nástroje, přirozený tvar ruky, uvolnění těla při hře
- zahraje základní klavírní úhozy-portamento, legato
- zvládá první seznámení se souhrou formou čtyřruční hry s učitelem

2. ročník, žák:

- doprovodí jednoduchou lidovou píseň dudáckou kvintou
- zahraje jednoduché skladbičky oběma rukama v houslovém klíči

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na elektronické klávesy

1. ročník, žák:

- zahraje jednoduché lidové písně na pět prstů podle prstokladu, sluchu i not c1 – g1, případně c2 – g2 klavírním způsobem

2. ročník, žák:

- hraje s automatickým doprovodem s použitím jedno-prstového ovládání akordů T – D
- zopakuje rytmické motivy po učiteli, vytleskávání rytmu uplatňuje při nácvičce jednoduchých cvičení

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na akordeon

1. ročník, žák:

- předvede správné sezení a držení nástroje
- pojmenuje základní části nástroje
- předvede správné postavení pravé i levé ruky
- najde základní basové knoflíky (C, G)
- předvede ovládání měchu

2. ročník, žák:

- předvede pěti-prstovou polohu c1 – g1 v pravé ruce
- orientuje se v základní řadě na basech F – C – G - D
- vysvětlí a předvede vedení měchu (ven – dovnitř)
- čte noty v G klíči v rozsahu c1 – g1
- zahraje jednoduché pěti-prstové písně pravou rukou, případně s doprovodem T-D

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na housle

1. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje a struny
- předvede postoj ke hře na nástroj
- správně uchopí nástroj
- správně postaví prsty levé ruky na nástroj

2. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje a struny
- správně postaví prsty levé ruky na nástroj
- předvede hru pizzicato a arco na prázdných strunách
- zahraje jednoduchou píseň na jedné struně

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na violoncello

1. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje a struny
- správně uchopí nástroj
- správně postaví prsty levé ruky na nástroj

2. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje a struny
- správně postaví prsty levé ruky na nástroj
- předvede hru pizzicato a arco na prázdných strunách
- zahraje jednoduchou píseň na jedné struně

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na cimbál

1. ročník, žák:

- pojmenuje základní části nástroje
- předvede hru paličkami
- rozpozná vysoké a hluboké tóny; dlouhé a krátké tóny

2. ročník, žák:

- pojmenuje základní části nástroje
- předvede správné sezení u nástroje
- předvede správné držení paliček
- předvede hru paličkami
- rozpozná vysoké a hluboké tóny; dlouhé a krátké tóny

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na zobcovou flétnu

1. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje
- vysvětlí, jak držet nástroj
- vysvětlí, že se má nadechovat pusou dle zápisu
- vysvětlí správný postoj ke hře na nástroj
- vysvětlí nasazení a ukončit tón jazykem
- používá hmaty levé ruky
- zahraje noty různé délky

2. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje
- drží správně nástroj
- nadechuje se pusou dle zápisu
- nasazuje a ukončuje tón jazykem
- používá hmaty levé ruky
- drží správný postoj ke hře na nástroj
- zahraje notu a pomlky celou, půlovou, čtvrtovou

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na kytaru

1. ročník, žák:

- popíše části nástroje, vyjmenuje názvy strun
- správně se usadí do kytarového sedu
- střídá prsty pravé ruky, hraje s dopadem
- dokáže hrát palec na prázdných basových strunách s dopadem
- zahraje říkadla a krátké rytmické ozvěny

2. ročník, žák:

- vysvětlí držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- pojmenuje části nástroje
- vysvětlí, předvede hru s dopadem
- střídá prsty pravé ruky
- zahraje říkadla a krátké rytmické ozvěny

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na elektrickou kytaru

2. ročník, žák:

- zahraje na klasickou kytaru
- pojmenuje struny na kytáře
- zahraje jednoduchý melodický motiv na jedné struně pomocí prvního a třetího prstu
- rytmizuje tóny podle notového zápisu

Ročníkové výstupy předmětu Příprava ke hře na bicí nástroje

2. ročník, žák:

- pojmenuje bicí nástroje (základní názvosloví)
- předvede cvičení k zdokonalení rytmického citění a hudební paměti za použití elementárních prvků v podobě tleskání rukou, dupotu nohou, ťukáním dřívka o dřívko
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň
- zatleská k lidové písni těžké doby, příp. lehké doby
- pojmenuje paličky
- předvede základní úderovou techniku na malý buben a perkuse, pomocí těchto elementárních prvků interpretuje jednoduché rytmické úseky

Ročníkové výstupy předmětu Příprava k pěvecké hlasové výchově

2. ročník, žák:

- předvede správné držení těla
- vysvětlí, jak správně artikulovat
- předvede jednoduchá hlasová a dechová cvičení
- zazpívá pěvecky nenáročnou píseň s doprovodem klavíru

6.2. Přípravné studium k II. stupni

Charakteristika

Obsahem tohoto studia je dát žákům základy ve hře na daný hudební nástroj, nebo zpěvu a připravit je k dalšímu studiu na naší škole.

Učební plán:

Povinné předměty	1. ročník
Hra na nástroj nebo zpěv	1
Přípravná hudební nauka k II. stupni	1

Organizace výuky:

- Předmět Přípravná hudební nauka k II. stupni se vyučuje v kolektivu 6 až 20 žáků
- Předmět Hra na nástroj nebo zpěv se vyučuje individuálně a je chápána jako příprava ke studiu II. stupně pro tato studijní zaměření: Hra na klavír, Hra na housle, Hra na violoncello, Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na trubku, Hra na lesní roh, Hra na pozoun, Hra na tubu, Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na baskytaru, Hra na bicí nástroje, Pěvecká hlasová výchova, Hra na elektronické klávesy, Hra na akordeon
- S ohledem na zvolený vzdělávací obsah a zaměření školy, lze hodinovou dotaci snížit na jednu hodinu týdně – Hra na nástroj nebo zpěv.

Ročníkové výstupy předmětu Přípravná hudební nauka k II. stupni:

1. ročník, žák:
  - vysvětlí význam notové osnovy, počet linek, mezer a jak se počítají
  - zapíše noty v houslovém klíči g-c3; v basovém F-c1
  - popíše a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou, včetně pomlk
  - vysvětlí funkci a použije pomlky v notovém zápisu
  - vysvětlí označení taktů a taktových čar, použije je v zápisu
  - vyjmenuje hudební abecedu vzestupně i sestupně, pojmenuje oktávy
  - vysvětlí definici stupnicové řady, půltón a celý tón
  - vysvětlí rozdíl durové a mollové stupnicové řady; sluchově zařadí
  - napíše stupnici durovou do 2 křížků a 2 bé
  - napíše stupnici mollovou, všechny druhy, do 2 křížků a 2 bé
  - vysvětlí kvintový a kvartový kruh
  - utvoří T5 a jeho obraty, pojmenuje je
  - vysvětlí definici intervalu, vyjmenuje a zapíše základní intervaly velké a čisté

Ročníkové výstupy předmětu Hra na nástroj nebo zpěv:

1. ročník, žák:
  - předvede správný postoj a držení nástroje při hře/zpěvu
  - koordinuje práci rukou/dýchání
  - pojmenuje části nástroje
  - zahraje/zapívá skladby jednoduchých hudebních forem
  - čte notový zápis v houslovém/ basovém klíči
  - hraje/zpívá s doprovodem dalšího hudebního nástroje
  - předvede základní dynamické kontrasty forte x piano
  - hraje/zpívá v rozsahu, ve kterém je schopen stále hrát/zpívat uvolněně

6.3. Základní studium

6.3.1. Studijní zaměření: Hra na klavír

Charakteristika

Klavír patří mezi hudební nástroje s bohatými zvukovými a výrazovými možnostmi. Uplatňuje se jako sólový i doprovodný nástroj. Hra na klavír patří mezi oblíbené obory na naší škole, kde žáci pracují s výrazovými a technickými prostředky nástroje, pomocí kterých zvládají interpretaci přiměřených skladeb různých období a žánrů. Žáci mají široké spektrum možností pro svou realizaci jak v klavírním sólovém, tak i v komorním projevu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová a komorní hra, zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Klavírní doprovod, improvizace*				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na klavír se vyučuje individuálně
- * Žák navštěvuje alespoň jeden z povinných předmětů Soubořová a komorní hra, zpěv nebo Klavírní doprovod a improvizace. Změna předmětu je akceptovatelná na začátku školního roku nebo v pololetí. V případě, že žák dochází do obou předmětů, alespoň jeden respektuje jako povinný.
- Soubořová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních včetně klavírní čtyřruční hry; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Klavírní doprovod a improvizace se vyučuje ve skupině 2 - 4 žáků.
- Žák může navštěvovat výuku předmětů Soubořová a komorní hra, zpěv a Klavírní doprovod, improvizace i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Soubořová a komorní hra, zpěv a Klavírní doprovod, improvizace je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.

- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětů Hudební nauka, Soubořová a komorní hra, zpěv, Klavírní doprovod a improvizace a **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na klavír

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správné sezení u nástroje, přirozený tvar ruky, uvolnění těla při hře
- předvede klavírní úhozy-portamento, legato, staccato
- ukáže a pojmenuje klávesnici, rozdělí oktáv
- přečte a zahraje notový zápis v houslovém klíči
- zahraje skladbičky oběma rukama v houslovém klíči
- zahraje melodii s doprovodem dohromady a vysvětlí, která ruka hraje doprovod a melodii
- doprovodí lidovou píseň dudáckou kvintou

2. ročník, žák:

- hraje koordinovaně oběma rukama dohromady
- čte a zahraje notový zápis v houslovém a basovém klíči
- zahraje základní dynamické znaménka piano, mezzoforte, forte
- pojmenuje pedály a jejich funkci
- předvede hru s pravým pedálem
- předvede hru dvojhmatů v legatu a staccatu
- zahraje tříhlasý akord
- doprovodí lidovou nebo umělou píseň základními harmonickými funkcemi T – D
- zahraje alespoň jednu skladbu malé hudební formy z paměti
- zahraje stupnice dur-do 2 křížků přes dvě oktávy v legatu, protipohybem nebo rovným pohybem

3. ročník, žák:

- předvede základní úhozy portamento, staccato, legato
- vysvětlí, zahraje dynamické znaménka crescendo, decrescendo, předvede
- zahraje skladby pomalého i mírně rychlého tempa
- zahraje skladbu technického charakteru, barokní nebo klasicistní skladbu
- zahraje durové stupnice do 4 křížků přes dvě oktávy protipohybem nebo rovným pohybem
- zahraje T5 a jeho obraty každou rukou zvlášť
- zahraje z paměti skladbu malé technické náročnosti
- vede melodický oblouk po frázi
- umí zpomalit a zrychlit ve skladbě dle zápisu
- jednoduše vysvětlí charakter hrané skladby

4. ročník, žák:

- vysvětlí, předvede celou škálu dynamických znamének
- zahraje melodické ozdoby příraz, nátryl

- používá pravý pedál dle zápisu
- vede melodickou linku dle vyznačených frází v notovém zápisu
- zahraje technicky náročnější skladbu mírně rychlého tempa
- zahraje čtyřruční skladby
- zahraje přednesovou skladbu z paměti

5. ročník, žák:

- zahraje skladbu, etudu zaměřenou na technickou zručnost prstů
- zahraje všechny durové stupnice od bílých kláves
- vysvětlí a zahraje dynamická znaménka, složitější rytmické útvary – synkopa, triola, tečkovaný rytmus, tempová označení ve studované skladbě
- hraje přiměřené obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zahraje z listu notový zápis v pěti-prstové poloze v houslovém klíči oběma rukama dohromady
- zahraje skladby různého tempa a charakteru

6. ročník, žák:

- vyjmenuje prvky, které ovlivňují kvalitu tónu: posazení, postavení ruky, poslouchat výsledný zvuk, síle úhozu
- zahraje stupnice durové a od bílých kláves mollové s akordy a s obraty
- používá v interpretaci dynamiku, vhodnou artikulaci a agogiku
- vysvětlí, zahraje melodické ozdoby-příráz, skupinka, trylek, obal
- zahraje skladbu s větší harmonickou sazbou
- zahraje skladbu rychlého tempa

7. ročník, žák:

- používá sluchovou sebekontrolu
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje s levým i pravý pedál
- zahraje technicky nenáročnou skladbu z listu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- zahraje skladbu větší hudební formy
- vyjmenuje a aplikuje prvky, které ovlivňují kvalitu tónu: posazení, postavení ruky, poslouchat výsledný zvuk, síle úhozu
- samostatně vytváří doprovod k lidovým i umělým písním

2. ročník, žák:

- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, formě a obsahu dané skladby
- zahraje z listu skladby středně technické obtížnosti
- zná nejvýznamnější interprety svého nástroje
- zná rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových období pomocí výrazových prostředků dynamika, agogika, artikulace, práce s barvou tónu

3. ročník, žák:

- nastuduje samostatně skladbu středně technické náročnosti
- předvede metody nácviku technicky náročných pasáží tečkovaný rytmus, skupinky, akcentace
- vyjmenuje základní představitele české klavírní literatury
- předvede rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových období pomocí výrazových prostředků dynamika, agogika, artikulace, práce s barvou tónu.

4. ročník, žák:

- dovede samostatně vysvětlit pracovat se základními dynamickými a artikulačními znaky
- je schopen formulovat své názory na interpretaci
- vyjmenuje alespoň jednu profesionální nahrávku studované skladby
- vysvětlí hudební formu studované skladby
- vysvětlí základní informace o autorovi, stylovém období studované skladby

6.3.2. Studijní zaměření: Hra na housle

Charakteristika

Housle jsou strunný smyčcový nástroj. Mají hlubokou tradici v evropské klasické hudbě, většina skladatelů jim věnovala důležitou část svého díla. Housle patří k těm nástrojům, které mají nejširší škálu možností. Uplatňují se jak ve hře sólové, tak i v komorní, souborové, či orchestrální. Hra na housle je technicky velmi náročná, a proto se vyžaduje individuální přístup učitele k žákovi.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na housle se vyučuje individuálně
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na housle

I. stupeň

1. ročník, žák:

- uchopí správně nástroj, pojmenuje jeho části
- předvede správný postoj při hře
- postaví nástroj, postaví levou ruku a správně uchopit smyčec
- zahraje durový prstoklad a zahraje krátký tónu
- vysvětlí základní dělení smyčce
- předvede hru pizzicato
- zahraje jednoduchou píseň

2. ročník, žák:

- předvede dokonalejší držení nástroje a vedení smyčce než v prvním ročníku
- zahraje durový a mollový prstoklad a jejich kombinace
- zahraje stupnici v rámci jedné oktávy a jednoduchou etudu s ohledem na studovanou problematiku
- zahraje legato na jedné struně
- předvede hru détaché, zná základní dynamiku (forte – piano)
- zahraje skladbu malé hudební formy

3. ročník, žák:

- předvede dokonalejší držení nástroje a vedení smyčce než v druhém ročníku
- předvede hru v základních prstokladech na všech strunách
- předvede chromatický posun 1., 2., 3. prstu
- předvede hru celým smyčcem a jeho částmi v rytmických kombinacích
- koordinuje práci pravé a levé ruky
- dbá na kvalitu tónu
- zahraje přednesovou skladbu s doprovodem, nebo sólo

4. ročník, žák:

- zahraje všechny prstoklady v první poloze
- zahraje durovou stupnici přes dvě oktávy s přechodem do polohy a mollovou stupnici v první poloze
- předvede kombinaci détaché, legato a staccato
- zahraje dynamickou škálu <> a používá ji při interpretaci skladeb
- kombinuje již zvládnuté smyky, předvede lepší zběhlost prstů levé ruky než v nižším ročníku

5. ročník, žák:

- předvede hru ve třetí poloze a její výměny
- zahraje cvičení, skladby pro zdokonalení techniky levé a pravé ruky
- předvede hru vibrata na krátkých technických cvičeních
- zahraje cvičení, skladby pro zdokonalení kombinaci smyků legata, détaché a staccata
- zahraje cvičení, skladby pro zdokonalení výrazové složky hry, práci se smyčcem se zaměřením na výměnu smyku, vibrata a dynamiky

6. ročník, žák:

- zahraje cvičení, skladby pro zdokonalení techniky levé ruky
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře
- předvede hru dosud probraných poloh a nácvičí dalších poloh a jejich výměn
- předvede vibrato v přednesových skladbách
- předvede cvičení k rozvoji hudební paměti a zdokonalení kvality tónu

7. ročník, žák:

- zahraje kultivovaný tón
- zahraje dynamické kontrasty, a gradace
- předvede odlišnou interpretaci skladeb různých žánrů a stylů v sólové a komorní hře

II. stupeň

1. – 2. ročník, žák:

- samostatně čte notový zápis, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičce
- zahraje cvičení, skladby pro zdokonalení technické a výrazové prostředky předvede použití všech částí smyčce ve všech dynamických odstíněních
- samostatně nacvičí sólovou či orchestrální skladbu

3. - 4. ročník, žák:

- předvede intonační jistotu při hře v polohách a ve výměnách
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- uplatňuje zásady souborové hry při utváření jeho osobnosti; učí se toleranci, trpělivosti, kázni a zodpovědnosti

6.3.3. Studijní zaměření: Hra na violoncello

Charakteristika

V historii bylo violoncello považováno za podřadné a bylo využíváno většinou jen jako doprovodný nástroj. V současnosti je ale velmi oblíbené a uplatňuje se jako sólový nástroj s doprovodem klavíru či bez něj, také v kombinaci s různými nástroji v komorní či orchestrální hře. Hra na tento nástroj vyžaduje značné fyziologické a intelektuální dispozice. Hrou na violoncello se rozvíjí hudební schopnosti, jako je smysl pro intonaci, rytmus a přirozené frázování, protože barva tónu violoncella je přirozená a připomíná lidský hlas.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie				2	2	2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na violoncello se vyučuje individuálně
- Soubořová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Soubořová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na violoncello

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správné držení nástroje
- postaví levou ruku do první základní polohy a uchopit smyčec
- předvede hru v dolní a horní polovině smyčce, později i celým smyčcem
- předvede levou rukou hru prsty v pizzicato a následně spojit funkce levé i pravé ruky současně

2. ročník, žák:

- hraje v 1. základní poloze hmatníku
- zahraje 2 noty legato
- střídá hru na 2 strunách i v legatu
- intonuje a ovládá plynulou výměnu smyku i při nestejně rychlosti tahu smyčce
- zahraje durovou stupnici v rozsahu oktávy

3. ročník, žák:

- zahraje 3 a více not legato
- zahraje smyk martelé
- zahraj 1. širokou polohu pomocí sníženého 1. prstu a rozlišuje postavení levé ruky v poloze široké a úzké
- hlídá intonaci při střídání obou poloh
- snaží se o kvalitu tónu a dynamiku
- zahraje durovou i mollovou stupnici v rozsahu oktávy

4. ročník, žák:

- předvede hru s další širokou polohou pomocí posunu palce zároveň s prstem 2., 3. a 4.
- předvede výměnu mezi 1. polohou a 4. polohou pomocí skluzu po hmatníku, nikoliv skoku
- kontroluje intonaci při těchto výměnách
- reprodukuje složitější rytmický zápis s využitím šestnáctinových not a hru v tečkovaném rytmu
- svou hrou vystihne náladu skladby
- zahraje durové a mollové stupnice v rozsahu 2 oktáv

5. ročník, žák:

- předvede střídání úzké a široké polohy
- předvede hru přirozeného flažoletu
- předvede nácvik další výměny poloh, a to 2 a 3 a jejich kombinace s již zvládnutou výměnou poloh 1 a 4
- předvede nácvik techniky vibrato
- reprodukuje melodii podle zápisu i s hudebním výrazem, dynamikou a frázemi
- zahraje stupnice durové a mollové do 2 oktáv s využitím flažoletů

6. ročník, žák:

- předvede plynulé výměny probraných poloh
- při hře předvede jejich kombinace v úzké i široké poloze
- snaží se o čistotu intonace a kvalitu tónu
- předvede střídaní smyků détaché, martelé, portamento a legato
- předvede při hře vibrato a dynamiku
- tvoří melodii a hudební frázování, dynamicky a tempově odlišuje studované skladby
- při hře probíraných stupnic předvede i hru postupného kvintakordu ve 2 oktávách

7. ročník, žák:

- využívá při hře všech získaných znalostí
- hraje na hmatníku v probraných polohách 1-5
- předvede hru s použitím smykových dovedností
- uplatňuje výrazové a dynamické prostředky při nácvičku a interpretaci skladeb
- vysvětlí notový zápis po rytmické i melodické stránce
- předvede nácviček technických úskalí dané skladby
- zahraje z listu skladbu přiměřené obtížnosti
- podílí se na hře v různých souborech

II. stupeň

1. – 2. Ročník, žák:

- dovede uplatnit znalosti získané z předešlých ročníků prvního stupně
- postaví levou ruku do základní palcové polohy
- předvede plynulé výměny poloh

3. – 4. Ročník, žák:

- vytvoří svůj osobitý hudební projev
- věnuje pozornost intonaci, přesnosti ve hře v polohách
- samostatně ovládá zkvalitňování již získaných dovedností, které potřebuje k udržení techniky hry a tónové kultury, které jsou nutné ke zvládnutí přiměřeného repertoár

6.3.4. Studijní zaměření: Hra na kontrabas

Charakteristika

Hra na kontrabas je vhodná především pro žáky, kteří chtějí uplatnit své výrazné harmonické a rytmické hudební cítění. Hra na kontrabas dává žákovi možnost naučit se využívat hudbu jako prostředek uměleckého vyžití, relaxace, odpočinku a aktivní zábavy. Kontrabas si od svého vzniku našel nenahraditelné místo v mnoha hudebních seskupeních i žánrech. Setkáváme se s ním především v klasické, jazzové a folklórním hudbě, a to v podobě nástroje s orchestrálním nebo sólovým laděním.

Vzhledem k nástrojovému vybavení školy a zaměření hudebních souborů žáci v naší škole začínají s výukou na nástroj orchestrálního ladění. Pro začátek studia jsou rozhodující především fyzické dispozice žáka, dostupnost nástroje (celý, půlový, atd.)

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na kontrabas se vyučuje individuálně
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na kontrabas

I. stupeň

1. ročník, žák:

- uchopí správně nástroj, pojmenuje jeho části (včetně smyčce)
- předvede správný postoj při hře
- pojmenuje jednotlivé struny a rozpozná je v notovém zápise v basovém klíči
- zahraje jednoduchá prstová cvičení na prázdných strunách hrou pizzicato
- zahraje základní notové délky: nota celá, půlová,
- zahraje jednoduchou skladbu, malého rozsahu

2. ročník, žák:

- předvede správné držení nástroje a uvolněné postavení rukou
- samostatně připraví smyčec ke hře
- zahraje jednoduchá prstová cvičení na prázdných strunách hrou smyčcem
- zahraje v základní poloze půltón a celý tón
- zahraje základní notové délky: čtvrtová

3. ročník, žák:

- zahraje celým smyčcem a částí smyčce
- zahraje smyčcem vázané tóny
- zahraje hmaty v základní a 1. poloze
- zahraje smyčcem dle vyznačených smyků
- zahraje základní notové délky: osminová

4. ročník, žák:

- zahraje smyčcem détaché
- zahraje skladbu s doprovodem dalšího nástroje
- rozpozná základní notové délky (tečkovaný rytmus, synkopa)
- zahraje základní dynamické kontrasty: forte x piano

5. ročník, žák:

- samostatně vyznačí v notovém zápise smyky
- zahraje skladby jednoduchých hudebních forem
- zahraje dynamické kontrasty: forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo
- zahraje noty: vázaně, détaché, staccato

6. ročník, žák:

- zahraje podle akordových značek (dur, moll, dim)
- vysvětlí jednoduché hudební formy skladem, které hraje
- zahraje skladby alespoň ve dvou žánrově odlišných stylech
- zahraje v základní, 1. a 2. poloze
- zahraje lehčí sólovou skladbu

7. ročník, žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku
- hraje kvalitním tónem
- zahraje: legato, détaché, staccato, pizzicato, arco
- umí samostatně naladit nástroj
- zahraje skladbu se složitějším rytmickým zápisem
- doprovází písňe podle notového zápisu i akordických značek
- zahraje základní basové postupy (kráčeující bas, atd.)
- samostatně střídá polohy, předvede hru dvojhmatů

II. stupeň

1. ročník, žák:

- zahraje samostatně smyky (détaché, legato, staccato)
- umí samostatně naladit nástroj
- podle akordických značek zahraje basovou linku

2. ročník, žák:

- předvede hru vibrato na jednoduchém cvičení
- samostatně používá dynamické kontrasty ve studovaných skladbách
- používá logicky vytvořené varianty při tvorbě prstokladů
- zahraje skladby rozdílných žánrů a stylů

3. ročník, žák:

- zahraje kombinaci smyků (détaché, legato, staccato)
- předvede hru vibrato ve studovaných skladbách
- samostatně střídá polohy ve studovaných skladbách

4. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede rozdíly v interpretaci skladeb rozdílného žánru, hudebního stylu
- zahraje přirozené flažolety
- je schopen se ve výrazu a dynamice pružně přizpůsobovat svým spoluhráčům
- samostatně pracuje na rozšiřování svého repertoáru
- hraje intonačně a barevně kvalitním tónem

6.3.5. Studijní zaměření: Hra na cimbál

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na cimbál umožňuje žákovi využívat hudbu jako prostředek komunikace a osobního uměleckého využití, ale také relaxace a odpočinku.

Žákovi je umožněno osvojit si hru na cimbál z not i akordických značek, také improvizaci doprovodu a melodických sól, a to prostřednictvím hry paličkami i pizzicato. Žákovi se tímto nabízí získat dovednosti a znalosti potřebné k úspěšné sólové hře i souhře ve skupině s dalšími nástroji, zvláště pak v cimbálové muzice a komorních seskupeních. Při výuce hry na cimbál je kladen důraz jak na melodickou a rytmickou složku hudby, tak i na složku výrazovou.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na cimbál se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na cimbál

I. stupeň

1. ročník, žák:

- pojmenuje základní části nástroje
- předvede správné sezení u nástroje
- předvede správné držení paliček
- vyhledá na nástroji základní tónovou řadu
- předvede hru paličkami
- zahraje základní měkký úhoz
- sluchem rozpozná rychlou a pomalou hudbu
- zahraje základní tóny akordů dle akordických značek
- přečte notový zápis jednoduché lidové písně a s pomocí učitele zahraje melodický i basový part jednoduché skladby

2. ročník, žák:

- předvede hru v malé a jednočárkované oktávě
- zahraje durovou stupnici
- předvede základní koordinaci levé a pravé ruky
- předvede hru paličkami i pizzicato
- zahraje měkký i ostrý tón
- předvede správné používání pedálu na těžkou dobu
- sluchem rozpozná durovou a mollovou hudbu
- při hře ze značek použije také tercii a kvintu daného akordu
- přečte notový zápis jednoduché skladby a je schopen se s pomocí učitele naučit zahrát basový part takovéto skladby

3. ročník, žák:

- nastaví si výšku židličky za cimbálem
- předvede hru v malé, jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- při hře dodržuje základní návyky a dovednosti
- zahraje durovou i mollovou stupnici
- zahraje durový a mollový kvintakord
- vytvoří tercie na durové stupnici
- správně využívá aplikaturu
- zahraje paličkami legato i staccato
- předvede správné používání pedálu na těžkou dobu
- zahraje tiše – hlasitě, pomalu – rychle, smutně – vesele
- vytvoří jednoduchou harmonickou linku běžné lidové písně
- čte notový zápis skladeb v houslovém i basovém klíči

4. ročník, žák:

- předvede při hře správné návyky při držení těla a paliček
- předvede hru ve velké, malé, jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- vytvoří tercie na mollové stupnici
- vytvoří základní jednoduchou aplikaturu
- předvede hru uvolněně, klidně a nenásilně
- zahraje měkký i ostrý tón, tremolo a hráčskou zběhlost

- zahraje jednoduchá třítónová arpeggia
- dodržuje kvalitu a barvu tónu
- hrou vyjádří náladu skladby

5. ročník, žák:

- při hře předvede správné návyky při držení těla a paliček
- předvede hru ve velké, malé, jednočárkované, dvoučárkované a tříčárkované oktávě
- vytvoří tercie a oktávy na durové stupnici
- samostatně vytvoří středně těžkou aplikaturu
- zahraje čtyřtónová arpeggia
- hraje uvolněně a s nadhledem
- zahraje širokou škálu úhozů
- předvede správné používání pedálu na těžkou i lehkou dobu

6. ročník, žák:

- rozpozná rozladěný nástroj
- předvede hru ve všech oktávách cimbálu
- zahraje složitější aplikaturu
- zahraje složitější pedalizaci
- předvede kombinaci úhozů, pizzicata a flažoletů
- zahraje akordovou techniku
- hraje z paměti přiměřeně obtížné skladby
- samostatně tvoří dynamiku a frázování
- předvede jednodušší hru z listu
- improvizuje při hře lidové písně
- zahraje v cimbalové muzice (hudebním souboru) složitější písně a skladby

7. ročník, žák:

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti
- samostatně řeší aplikaturu i pedalizaci
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- provede sluchovou sebekontrolu
- svou hrou předvede zvukové možnosti nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby
- hraje s dynamikou, tempovými rozlišeními, artikulací, frázováním
- zahraje z listu
- hraje lidovou hudbu podle sluchu, transponuje harmonický doprovod
- hraje v komorních souborech

II. stupeň

1. – 2. ročník, žák:

- samostatně řeší technické a výrazové problémy výběrem vhodných prostředků při nácviku skladeb
- zahraje stupnice dur i moll ve 3 oktávách s rozloženými akordy
- hraje ve všech oktávách
- v plné šíři využívá získané dovednosti – technické (aplikaturu, orientace v oktávách, tremolo, arpeggio) a výrazové (tempo, dynamika, agogika, frázování, barva tónu)
- větší časový prostor věnuje přednesovým skladbám, jejich pochopení a interpretaci

- poslouchá nahrávky vynikajících interpretů a aplikuje poznatky do své hry
- sám si obalí paličky
- zahraje cvičení z listu
- samostatně rozhoduje o výběru technických a výrazových prostředků při nácvičku skladeb
- při hře předvede intonační sebekontrolu
- zformuluje svůj názor na interpretaci při poslechu nahrávek různých interpretů
- aktivně působí v cimbálové muzice (hudebním souboru)

3. – 4. ročník, žák:

- zahraje široké spektrum různých druhů úhozů
- předvede při hře všestranné technické stránky hry, zahrnující dostatečnou pohyblivost levé i pravé ruky ve všech oktávách cimbálu, kombinaci různých úhozů, rytmickou přesnost, dynamiku, pedalizaci
- pracuje samostatně a řeší otázku nácvičku a interpretace skladeb, použití vhodné aplikatury, frázování a dalších výrazových prostředků
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- poslechem špičkových interpretací získává prostor pro využití svých zkušeností, vědomostí a dovedností ke své originální interpretaci, vyhledávání a výběru vlastního repertoáru
- sám se orientuje v notovém zápise, je schopen sám vyřešit otázku aplikatury a úhozů
- čte z listu přiměřeně složitý zápis
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- zformuluje svůj názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a obhájí jej

6.3.6. Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Zobcová flétna je ideální hudební nástroj pro začátek studia na základní umělecké škole. Děti na něj mohou hrát již v předškolním věku, zanedlouho si zahrají svou první písničku. Je také vhodným prostředkem vedoucím ke správnému dýchání a pomáhá při dechových obtížích u dětí. Zobcová flétna je vhodným přípravným nástrojem pro jiné dechové nástroje, ale také umožňuje plnohodnotné uplatnění jak v sólové, tak i v souborové hře. Rodina zobcových fléten je poměrně rozsáhlá vzhledem k menšímu rozsahu jednotlivých nástrojů. V rámci studia mají žáci možnost hrát na flétnu sopránovou, sopraninovou, altovou, tenorovou i basovou.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na zobcovou flétnu se vyučuje ve skupině 2-3 žáků v 1. - 3. ročníku, od 4. ročníku probíhá výuka individuálně; individuální výuku v 1. – 3. ročníku lze realizovat z organizačních důvodů.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň

1. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje
- drží nástroj ve správných rukou
- zahraje hmaty levé a pravé ruky
- nadechuje se ústy
- nasazuje a ukončuje tón jazykem
- zahraje notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou

2. ročník, žák:

- zahraje artikulaci dle zápisu
- dodržuje nádechy dle zápisu
- předvede hru nasazovaně, vázaně
- zahraje notu a pomlku osminovou, čtvrtovou s tečkou
- vysvětlí správné postavení prstů
- předvede hru s dalším nástrojem
- zahraje přefukované tóny - technika palce levé ruky

3. ročník, žák:

- hraje v přefukované tóny ve vyšším rejstříku flétny
- zahraje artikulaci tenuto, staccato, dle zápisu
- předvede cvičení ke zdokonalení dechové techniky
- zahraje obtížnější rytmické útvary,
- zahraje píseň či jednoduchou skladbu z paměti
- přizpůsobit svoji hru charakteru skladby

4. ročník, žák:

- žák pojmenuje nástrojovou rodinu zobcových fléten, vysvětlí rozdíly mezi nimi
- zahraje základní hmaty do 2 křížků a bé
- předvede cvičení ke zdokonalení prstové techniky
- zahraje noty a pomlky šestnáctinové, osminovou s tečkou
- zahraje melodické ozdoby: trylek, nátryl
- vysvětlí, zahraje hmaty altové flétny v rozsahu levé a pravé ruky

5. ročník, žák:

- vysvětlí, zahraje hmaty altové flétny s požitím přefukovaných tónů
- zahraje některé současné, moderní techniky hry
- zahraje skladby různých stylů, žánrů
- zahraje melodické ozdoby: trylek, nátryl, obal
- zahraje artikulace: tenuto, legato, staccato a jejich kombinace

6. ročník, žák:

- zahraje základní hmaty v celém rozsahu nástroje
- zahraje složitější rytmické útvary barokní a současné hudby
- transponuje jednoduchou melodii
- rozepíše nádechy ve skladbě

7. ročník, žák:

- zahraje základní hmaty nástroje, i některé alternativní hmaty v celém rozsahu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- vysvětlí zásady hudební etiky při účinkování
- nastuduje repertoár k absolventskému koncertu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- zahraje základní hmaty nástroje
- zahraje na dva nástroje z flétnové nástrojové rodiny
- vysvětlí jak přizpůsobit intonaci ostatním nástrojům
- předvede dechovou techniku v delších frázích

2. ročník, žák:

- vysvětlí, předvede základní prvky interpretace barokní i současné hudby
- předvede cvičení k nácviku technicky obtížného místa ve skladbě
- zahraje rytmicky obtížné útvary současné hudby
- hraje stylově, žánrově rozličné skladby

3. ročník, žák:

- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu
- zahraje alternativní hmaty
- předvede cvičení k zdokonalení prstové techniku
- hledá a interpretuje skladby dle vlastního uměleckého vkusu

4. ročník, žák:

- uplatňuje získané hudební vědomosti a dovednosti k samostatnému studiu
- vysvětlí, předvede princip kontrastu a gradace v hudbě
- vyjmenuje významného interpreta, interprety svého nástroje
- podílí se na výběru repertoáru k absolventskému koncertu

6.3.7. Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Charakteristika

Příčná flétna je moderní hudební nástroj s mnoha výrazovými možnostmi. Má velký rozsah hry tónů, krásný a jasný tón, který lze neustále zdokonalovat. Pro příčnou flétnu existuje mnoho hudební literatury od baroka až po současnost, lidové písně i složité koncerty. Hra na příčnou flétnu je vhodná pro děti, které mají fyzické předpoklady jak pro držení nástroje, tak i dispozice dechové.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na příčnou flétnu se vyučuje individuálně.
- Soubořová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Soubořová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována na konci školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na příčnou flétnu

I. stupeň

1. ročník, žák:

- žák umí správně pečovat o nástroj a má znalosti o základních hygienických návycích, souvisejících s hrou na nástroj
- předvede klidný nádech ústy a plynulý výdech
- předvede přiměřeně věku, svým schopnostem a znalostem přirozené držení nástroje
- zahraje lidovou píseň

2. ročník, žák:

- orientuje se v notovém zápisu jednočárkované oktávy
- předvede a vysvětlí způsob držení nástroje (opěrné body, poloha rukou, postavení prstů), jiný způsob tvoření tónu (větší dechová opora, nátiskové posazení, funkce rtů a jazyka při nasazování), jiné hmaty
- zahraje jednoduchou skladbu
- předvede hru tenuto a legato

3. ročník, žák:

- použije hmaty nástroje od c1 až po c3 a s ohledem na své fyzické předpoklady tóny umí zahrát
- zahraje noty celé, půlové, čtvrtové a osminové při hře technických cvičení a ve skladbách
- zahraje staccato

4. ročník, žák:

- předvede dechovou techniku k používání crescenda a decrescenda
- zahraje až po tón g3
- použije při hře nátryl a trylek
- zahraje noty šestnáctinové

5. ročník, žák:

- vysvětlí princip tvoření vibrata
- zahraje jednoduché melodické ozdoby, používat jednoduché staccato, hrát vybrané stupnice a akordy plynule v přiměřeném tempu
- zahraje rychlejší noty dvojitým nasazováním
- vysvětlí základy interpretace barokní skladby

6. ročník, žák:

- předvede při hře etud a přednesových skladeb naučených výrazových prostředků (dynamiky, agogiky), melodické ozdoby
- samostatně nacvičí stupnici, etudu či přednesovou skladbu
- zahraje složitější rytmické figury (trioly atd.)
- vysvětlí základy interpretace klasicistní skladby

7. ročník, žák:

- využívá technických možností nástroje a všech dosud získaných výrazových prostředků
- hraje kvalitním tónem s přiměřenou čistotou
- koriguje intonaci
- vysvětlí základy interpretace romantické skladby

II. stupeň:

1. ročník, žák:

- používá rozsah nástroje po h3
- předvede hru tenuto, staccato jednoduché i dvojité, portamento, legato
- popíše charakter a náladu skladby

2. ročník, žák:

- samostatně ve skladbě navrhne nádechy a nacvičit dynamiku
- zahraje náryl, příraz, mordent, trylek, a to jak od dolního, tak i od horního tónu
- zahraje skladby jak sólové, tak i s jiným nástrojem

3. ročník, žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížné skladby všech stylových období dle svých individuálních schopností
- využívá technické prvky hry (má zvládnutou dechovou i prstovou techniku)
- vyhledá informace o studovaných skladbách, hudebním skladateli či hudebním období

4. ročník, žák:

- zahraje skladby kvalitním a čistým tónem, s melodickými ozdobami, dynamikou, agogikou i vibratem
- subjektivně zhodnotí vlastní veřejné vystoupení i hru ostatních hudebníků
- má přehled o klasické i modernější hudbě

6.3.8. Studijní zaměření: Hra na klarinet

Charakteristika

Klarinet je hudební nástroj s dlouholetou historií a širokým uplatněním jak v sólové hře, tak v souborech a orchestrech nejrůznějšího zaměření a žánrů, od klasické hudby přes folklór až k jazzu. Klarinet existuje v různých velikostech a laděních. Vzhledem k nástrojovému vybavení školy, i možnostem hráčského uplatnění se na naší škole jako základní nástroj vyučuje hra na B klarinet. Rozhodujícím prvkem pro začátek studia hry na klarinet jsou fyzické dispozice žáka. Pro děti mladšího věku je jako přípravný nástroj vhodná zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na klarinet se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na klarinet

I. stupeň

1. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje
- samostatně připraví nástroje ke hře
- předvede nádech ústy do břicha, přirozený výdech
- předvede správný postoj: váha rovnoměrně na obou nohou, hlava rovně, uvolněná ramena
- drží nástroj ve správných rukou a poloze
- zahraje hmaty levé a pravé ruky
- zahraje nasazované a vázané tóny
- čte, zahraje notový zápis v houslovém klíči v taktech jednoduchých
- zahraje notu celou až osminovou
- zahraje skladbu s doprovodem dalšího nástroje

2. ročník, žák:

- při hře se nadechuje ústy do břicha dle zápisu, přirozeně vydechuje, nenafukuje líce
- při hře udržuje správný postoj: váha rovnoměrně na obou nohou, hlava rovně, uvolněná ramena
- předvede kulaté postavení prstů
- zahraje hmaty šalmajového rejstříku s použitím posuvek
- zahraje přefukované tóny
- zahraje tečkovaný rytmus s použitím noty čtvrté

3. ročník, žák:

- zahraje hmaty klarinetového rejstříku
- předvede cvičení pro zdokonalení přechodu mezi šalmajovým a klarinetovým rejstříkem
- předvede správné postavení nátisku: spodní ret opřený o zuby, hubice opřená o horní zuby, koutky utěsní hubici – neuniká vzduch, nenafukuje líce
- předvede dynamické kontrasty forte a piano
- naladí nástroj dle pokynů učitele

4. ročník, žák:

- zahraje hmaty klarinetového rejstříku s použitím posuvek
- zahraje hmaty vysokého rejstříku
- zahraje pomocný hmat vidlička
- zahraje dynamické znaménka cresscendo a decresscendo
- zahraje notu celou až šestnáctinovou
- vysvětlí a zahraje rozdíl mezi triolou, tečkovaným rytmem a synkopou
- čte, zahraje notový zápis v taktech složených

5. ročník, žák:

- zahraje hmaty vysokého rejstříku s použitím posuvek
- zahraje pomocné hmaty pravé ruky
- vysvětlí a předvede rozdíl mezi artikulacemi: tenuto, staccato, portamento
- předvede dynamické kontrasty forte, mezzoforte, piano
- vysvětlí pojem hudební fráze – melodický oblouk, zahraje dle zápisu
- zahraje melodické ozdoby: trylek, nátryl, obal

6. ročník, žák:

- střídá malíčky pro stejnou notu dle zápisu
- vysvětlí a předvede rozdíl ve frázování, artikulaci pod-žánrů jazzové hudby: swing, latina, funky
- zahraje skladbu větší hudební formy
- zahraje transpozici do C hlasu
- předvede cvičení pro zdokonalení prstové techniky
- zahraje hmaty v celém rozsahu nástroje, po g3
- zahraje moderní techniky hry: glissando, alikvótní tóny

7. ročník, žák:

- vysvětlí, popíše hudební formu studované skladby
- vysvětlí, popíše základní informace o autorovi a historickém období studované skladby
- vysvětlí, zahraje dynamická znaménka v rozsahu období romantismu
- vysvětlí a zahraje agogická znaménka
- předvede správné návky vystupování na pódiu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede správnou techniku dýchání
- vysvětlí a předvede práci s teplým a studeným vzduchem, vhodné použití
- vysvětlí a předvede správné posazení nátisku, vliv posazení spodního rtu, koutků, skusu na kvalitu tónu
- vysvětlí a předvede cvičení na uvolnění krku
- vysvětlí a předvede cvičení pro zdokonalení a uvolnění prstové techniky

2. ročník, žák:

- předvede cvičení pro zdokonalení hry staccato
- vysvětlí pojem cirkulovaný dech
- ví, kde nalézt tabulatury pro základní i pomocné hmaty
- zahraje transpozice do C a A hlasu
- vyjmenuje významné světové interprety svého nástroje
- vyjmenuje celou rodinu klarinetu, a jejich ladění

3. ročník, žák:

- zahraje chromaticky hmaty v celém rozsahu nástroje po g3
- vysvětlí a předvede moderní techniky hry: glissando, frullato, alikvótní tóny, dvojité staccato
- dokáže nalézt a označit hudební frázi, rozepsat nádechy ve studované skladbě
- vysvětlí stručnou historii vývoje svého nástroje
- samostatně si rozepíše střídání malíků

4. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede rozdíly v interpretaci skladeb rozdílného žánru, hudebního stylu
- dokáže samostatně upravit plátek
- vlastními slovy zhodnotí, popíše interpretaci alespoň 2 zvukových nahrávek studované skladby
- zařadí studovanou skladbu do příslušného hudebního žánru, nebo stylového období
- vyjmenuje významné české interprety svého nástroje

6.3.9. Studijní zaměření: Hra na saxofon

Charakteristika

Saxofon patří mezi dechové nástroje s relativně mladou historií. Díky své podmanivé barvě tónu a nástrojově svobodným možnostem hudebního projevu si však našel velice brzy své uplatnění v jazzové a populární hudbě. Nástroj má své pevné místo i v hudbě klasické.

Se saxofonem se můžeme setkat v různých podobách a laděních: sopránový, altový, tenorový, barytonový. Jednotlivé nástroje se od sebe liší vzhledem, laděním, rozsahem, barvou tónu, hmotností a rozpětím klapek. Vzhledem k nástrojovému vybavení školy a fyzické vyspělosti začínajících žáků se na naší škole jako základní nástroj vyučuje v 1. stupni studia altový saxofon. V 2. stupni studia se žák seznámí s hrou na alespoň 1 další nástroj saxofonové rodiny nástrojů, na který se může dále ve studiu zaměřit. Pro děti mladšího věku je jako přípravný nástroj vhodná zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na saxofon se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na saxofon

I. stupeň

1. ročník, žák:

- pojmenuje části nástroje
- samostatně připraví nástroje ke hře
- předvede nádech ústy do břicha, přirozený výdech
- předvede správný postoj: váha rovnoměrně na obou nohou, hlava rovně, uvolněná ramena
- drží nástroj ve správných rukou a poloze
- zahraje hmaty levé a pravé ruky
- zahraje nasazované a vázané tóny
- čte, zahraje notový zápis v houslovém klíči v taktech jednoduchých
- zahraje notu celou až osminovou
- zahraje skladbu s doprovodem dalšího nástroje

2. ročník, žák:

- při hře se nadechuje ústy do břicha dle zápisu, přirozeně vydechuje, nenafukuje líce
- při hře udržuje správný postoj: váha rovnoměrně na obou nohou, hlava rovně, uvolněná ramena
- předvede kulaté postavení prstů
- zahraje hmaty základního rejstříku s použitím posuvek
- zahraje přefukované tóny
- zahraje tečkovaný rytmus s použitím noty čtvrtové

3. ročník, žák:

- zahraje hmaty přefukovaného rejstříku
- předvede cvičení pro zdokonalení přechodu mezi základním a přefukovaným rejstříkem
- předvede správné postavení nátisku: spodní ret opřený o zuby, hubice opřená o horní zuby, koutky utěsní hubici – neuniká vzduch, nenafukuje líce
- předvede dynamické kontrasty forte a piano
- naladí nástroj dle pokynů učitele

4. ročník, žák:

- zahraje hmaty přefukovaného rejstříku s použitím posuvek
- zahraje hmaty vysokého rejstříku
- zahraje dynamické znaménka cresscendo a decresscendo
- zahraje notu celou až šestnáctinovou
- vysvětlí a zahraje rozdíl mezi triolou, tečkovaným rytmem a synkopou
- čte, zahraje notový zápis v taktech složených

5. ročník, žák:

- zahraje hmaty vysokého rejstříku s použitím posuvek
- zahraje pomocné hmaty pravé ruky
- vysvětlí a předvede rozdíl mezi artikulacemi: tenuto, staccato, portamento
- předvede dynamické kontrasty forte, mezzoforte, piano
- vysvětlí pojem hudební fráze – melodický oblouk, zahraje dle zápisu
- zahraje melodické ozdoby. trylek, nátryl, obal

6. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede rozdíl ve frázování, artikulaci pod-žánrů jazzové hudby: swing, latina, funky
- zahraje skladbu větší hudební formy
- zahraje jazzový standard ve dvou tóninách
- předvede cvičení pro zdokonalení prstové techniky
- zahraje hmaty v celém rozsahu nástroje, po f3
- zahraje moderní techniky hry: glissando, alikvótní tóny

7. ročník, žák:

- vysvětlí, popíše hudební formu studované skladby
- vysvětlí, popíše základní informace o autorovi a historickém období studované skladby
- vysvětlí, zahraje dynamická znaménka v rozsahu období romantismu
- vysvětlí a zahraje agogická znaménka
- samostatně si naladí nástroj
- předvede správné návky vystupování na pódiu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- hraje základní hmaty v celém rozsahu nástroje i s použitím posuvek
- vysvětlí a předvede správnou techniku dýchání
- vysvětlí a předvede práci s teplým a studeným vzduchem, vhodné použití
- vysvětlí a předvede správné posazení nátisku, vliv posazení spodního rtu, koutků, skusu na kvalitu tónu
- vysvětlí a předvede cvičení na uvolnění krku
- vysvětlí a předvede cvičení pro zdokonalení a uvolnění prstové techniky

2. ročník, žák:

- hraje alternativní, pomocné hmaty
- hraje pentatonické stupnice v různých melodických postupech
- zahraje jazzový standard nejméně ve dvou tóninách
- vysvětlí pojem cirkulovaný dech
- ví, kde nalézt tabulatury pro základní i pomocné hmaty
- zná významné světové interprety svého nástroje
- vyjmenuje celou rodinu saxofonu, a jejich ladění

3. ročník, žák:

- hraje bluesové stupnice v různých melodických postupech
- hraje improvizace s použitím notového materiálu z pentatonických, bluesových stupnic, akordových značek
- zahraje chromaticky hmaty v celém rozsahu nástroje po f3
- označí hudební frázi, rozepíše nádechy ve studované skladbě
- popíše stručnou historii vývoje svého nástroje

4. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede rozdíly v interpretaci skladeb rozdílného žánru, hudebního stylu
- dokáže samostatně upravit plátek
- vlastními slovy zhodnotí, popíše interpretaci alespoň 2 zvukových nahrávek studované skladby
- zařadí studovanou skladbu do příslušného hudebního žánru, nebo stylového období
- vyjmenuje významné české interprety svého nástroje

6.3.10. Studijní zaměření: Hra na trubku

Charakteristika

Trubka je pro svůj jasný tón nepostradatelným nástrojem jakéhokoliv komorního souboru nebo orchestru. Uplatní se výborně i jako sólový nástroj. Pro studium hry na trubku jsou vhodné určité fyzické dispozice, jako např. postavení chrupu, rtů a dostatečná kapacita plic žáka. Žák se učí správnému postoji, držení nástroje a správným dechovým návykům. Velmi pozvolna a nenásilnou cestou postupně vytváříme a usazujeme nátisk, který procvičujeme pomocí vibračních a dechových cvičení. V průběhu celého studia se věnujeme zdokonalování technických dovedností a seznamujeme žáka s různými styly hry a možnostmi nástroje. Pro děti mladšího věku je jako přípravný nástroj vhodná zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na trubku se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na trubku

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správný postoj při hře a správné držení nástroje
- popíše základy správného hrudně-bráničního dýchání
- předvede hru vydržovaných tónů a hru v základních notových hodnotách
- předvede hru tenuto, legato se správným nasazením a ukončením tónu

2. ročník, žák:

- čte jednoduchý notový zápis
- zahraje základní dynamické rozdíly – p, f, mf
- zahraje durové stupnice ve zvládnutém tónovém rozsahu
- zahraje jednoduché lidové písně z paměti

3. ročník, žák:

- zahraje staccato
- předvede hru v taktech – C, 2/4, 3/4
- předvede hru celých, půlových, čtvrtových a osminových not
- předvede cvičení k zdokonalení tvorby tónu, dýchání a tónového rozsahu
- předvede hru „na ozvěnu“

4. ročník, žák:

- zahraje noty šestnáctinové v jednoduchých etudách
- zahraje tečkovaný rytmu a synkopu
- rozšíří své znalosti o hru v taktech 3/8, 6/8
- zahraje jednodušší skladbu a využít přitom dosud získaných dovedností
- je zařazen podle svých schopností do komorní hry

5. ročník, žák:

- zahraje základní durové stupnice, včetně T5
- zahraje tyto stupnice v jednoduchých rytmech
- předvede cvičení k zdokonalení kvalitu tónu
- rozšiřuje si dle svých dispozic tónový rozsah nástroje
- rozšiřuje si své dovednosti hrou z listu

6. ročník, žák:

- zahraje etudu ke zdokonalení technických schopností hry
- zahraje jednoduché transpozice lidových písní
- zahraje chromatickou stupnici
- posiluje vhodnými etudami nátiskovou jistotu a výdrž

7. ročník, žák:

- předvede hru, v níž zvládl základy správného nasazení a tvoření tónu
- hraje kvalitním tónem
- předvede souhru s jinými nástroji v komorní nebo orchestrální hře ve škole

II. stupeň

1. – 2. ročník, žák:

- předvede cvičení k zdokonalení všech doposud získaných dovedností a návyků
- v součinnosti s učitelem rozebere danou skladbu, zařadí ji do slohového období

3. – 4. ročník, žák:

- podle svých pocitů umí vyjádřit na danou skladbu svůj vlastní názor
- prokáže přehled o kulturní dění nejen ve škole, ale i ve svém okolí a je připraven svými schopnostmi napomáhat k rozvoji kultury v regionu

6.3.11. Studijní zaměření: Hra na lesní roh

Charakteristika

Lesní roh je pro svůj sametově zabarvený tón nepostradatelným nástrojem v orchestrech či komorních souborech. Svým tónovým rozsahem vyniká i jako sólový nástroj. Žák získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí nejen jako sólista, ale i jako spoluhráč v komorní a souborové hře. Pro děti mladšího věku je jako přípravný nástroj vhodná zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na lesní roh se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.

- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na lesní roh

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správný postoj při hře a správné držení nástroje
- předvede základy správného hrudně-bráničního dýchání
- předvede hru vydržovaných tónů a hru v základních notových hodnotách
- předvede hru tenuto, legato se správným nasazením a ukončením tónu

2. ročník, žák:

- čte jednoduchý notový zápis
- zahraje základní dynamické rozdíly – p, f, mf
- zahraje durové stupnice ve zvládnutém tónovém rozsahu
- zahraje jednoduché lidové písně z paměti

3. ročník, žák:

- předvede základy hry staccato
- předvede hru v taktech – C, 2/4, 3/4
- předvede hru celých, půlových, čtvrtových a osminových not
- zdokonalí si správné návyky při tvorbě tónu, dýchání a tónového rozsahu
- předvede hru „na ozvěnu“

4. ročník, žák:

- zahraje noty šestnáctinové v jednoduchých etudách
- předvede hru tečkovaného rytmu a synkopu
- zahraje v taktech 3/8, 6/8
- zahraje jednodušší skladbu a využít přitom dosud získaných dovedností
- je zařazen podle svých schopností do komorní hry

5. ročník, žák:

- zahraje základní durové stupnice, včetně T5
- zahraje tyto stupnice v jednoduchých rytmech
- předvede cvičení k zdokonalení kvality tónu
- rozšiřuje si dle svých dispozic tónový rozsah nástroje
- rozšiřuje si své dovednosti hrou z listu

6. ročník, žák:

- zahraje etudu ke zdokonalení technických schopností hry
- zahraje jednoduché transpozice lidových písní
- zahraje chromatickou stupnici
- posiluje vhodnými etudami nátiskovou jistotu a výdrž

7. ročník, žák:

- předvede hru, v níž zvládl základy správného nasazení a tvoření tónu
- hraje kvalitním tónem
- hraje s jinými nástroji v komorní nebo orchestrální hře ve škole
- projevuje zájem i o jiné umělecké obory na škole a účastní se jejich akcí

II. stupeň

1. – 2. ročník, žák:

- předvede cvičení k zdokonalení všech doposud získaných dovedností a návyků
- v součinnosti s učitelem rozebere danou skladbu, zařadit ji do slohového období

3. – 4. ročník, žák:

- podle svých pocitů umí vyjádřit na danou skladbu svůj vlastní názor
- prokáže přehled o kulturní dění nejen ve škole, ale i ve svém okolí a je připraven svými schopnostmi napomáhat k rozvoji kultury v regionu

6.3.12. Studijní zaměření: Hra na pozoun

Charakteristika

Pozoun je nepostradatelným nástrojem jakéhokoliv hudebního souboru klasické, jazzové nebo populární hudby. Uplatní se výborně i jako sólový nástroj. Pro studium hry na pozoun jsou vhodné určité fyzické dispozice, jako např. postavení chrupu, rtů a dostatečná kapacita plic žáka. Rozhodujícím prvkem pro začátek studia hry na pozoun je především dostatečná fyzická vyspělost – délka paží pro zvládnutí snížcové techniky hry. Pro děti mladšího věku je jako přípravný nástroj vhodná zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na pozoun se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.

- Žák může navštěvovat výuku předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Soubořová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na pozoun

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správný postoj při hře a správné držení nástroje
- předvede základy správného hrudně-bráničního dýchání
- předvede hru vydržovaných tónů a hru v základních notových hodnotách
- předvede hru tenuto, legato se správným nasazením a ukončením tónu

2. ročník, žák:

- zahraje polohy dle svých fyzických možností (délky paží)
- čte jednoduchý notový zápis
- zahraje základní rytmické hodnoty
- intonuje – rozpozná falešný a čistý tón
- zahraje vybrané stupnice a akordy, a základy staccato
- zahraje krátká melodická cvičení

3. ročník, žák:

- předvede základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- předvede základní technické prvky hry (nasazení a kvalitní tón)
- zahraje jednoduchých hudebních útvarů a vysvětlí jejich notový zápis

4. ročník, žák:

- předvede základní nátiskové dovednosti
- zahraje ve větším rozsahu nástroje než v předchozích ročnících
- předvede přesný výsuv poloh a správnou intonaci (kontrolu provádí sluchem i vizuálně)
- zahraje na ostatních polohách dle dispozic
- předvede retní vazby k posílení nátisku a rozšíření rozsahu dle fyziologických schopností žáka
- hraje v komorních, orchestrálních a soubořových seskupeních

5. ročník, žák:

- intonuje, doladuje výše a níže znějící tóny nástroje i na vedlejších polohách
- kontroluje své správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu

6. ročník, žák:

- předvede hru legato (snižcové, smíšené), polohově obtížnější stupnice a akordy
- pečlivě provádí dynamické a tempové označení
- správně frázuje
- zahraje vhodné skladby různých slohových období a žánrů
- ve hrané skladbě předvede výrazový projev

7. ročník, žák:

- předvede všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- při hře předvede dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností

II. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede dovednosti získané z dřívějšího studia
- při hře předvede výrazové schopnosti
- předvede pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- popíše základní historii pozounu

2. ročník, žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- předvede získané zkušenosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- předvede stylově odlišnou hru skladeb dle jejich stylového a žánrového zařazení

3. ročník, žák:

- hudebně vyjádří své vlastní představy o hrané skladbě
- zahraje, přečte, vysvětlí notový zápis interpretovaných skladeb
- zahraje skladbu náročnějšího charakteru
- poslouchá nahrávky skladeb svého nástroje a snaží se získané poznatky převést do své hry

4. ročník, žák:

- předvede všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu
- samostatně řeší techniku hry a základní péči o nástroj, samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vyjmenuje významné české interprety svého nástroje

6.3.13. Studijní zaměření: Hra na tubu

Charakteristika

Tuba je jako nástroj hrající basovou linku nepostradatelným nástrojem jakéhokoliv hudebního souboru. Uplatní se výborně i jako sólový nástroj. Pro studium hry na tubu jsou vhodné určité fyzické dispozice, jako např. postavení chrupu, rtů a dostatečná kapacita plic žáka. Rozhodujícím prvkem pro začátek studia hry na pozoun je především dostatečná fyzická vyspělost. Pro děti mladšího věku je jako přípravný nástroj vhodná zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na tubu se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na tubu

1. ročník, žák:

- předvede správné držení nástroje
- nadechuje se ústy a kontrolovaně vydechuje
- nasadí a ukončit tón
- používá artikulační slabiky
- zahraje artikulace tenuto, legato
- zahraje udržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- hraje tóny v základních notových hodnotách
- hraje v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník, žák:

- předvede přirozené a uvolněné držení nástroje
- čte a zahraje jednoduchý notový zápis
- zahraje kontrastní dynamiku piano a forte
- zahraje durové stupnice v dosaženém rozsahu
- zahraje z paměti jednoduché lidové písně

3. ročník, žák:

- vysvětlí a pokusí se předvést správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- vysvětlí a předvede práci s jazykem a dechem
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- náladu skladby umí vyjádřit elementárními výrazovými prostředky: dynamika, agogika
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník, žák:

- zahraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- zahraje snadná cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku
- zvládá hru tenuto, legato a staccato
- vysvětlí a zahraje dynamická znaménka: piano, mezzoforte, forte
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu

5. ročník, žák:

- předvede správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- zahraje větší tónový rozsah než v předchozím ročníku
- zahraje chromatické postupy
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- zahraje intervalová cvičení

- předvede ve skladbě dynamické odstíny a tempové změny
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník, žák:

- zahraje vydržované tóny v dynamických odstínech
- vysvětlí pojem transpozice a prakticky předvede na jednoduchou melodii
- zahraje větší tónový rozsah než v předchozím ročníku
- předvede vyrovnané dýchání
- dokáže upevnit nátisk a doladuje tóny
- v etudách a přednesových skladbách předvede větší dynamické rozpětí

7. ročník, žák:

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- vytvoří plný kultivovaný tón
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- vysvětlí a zahraje základní tempová a dynamická označení
- samostatně nastuduje komorní popř. orchestrální party
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- zahraje etudy, technických a nátiskových cvičení pro zdokonalení hráčské jistoty
- dovede samostatně pracovat se základním dynamickým a artikulačním znaky
- předvede rozdílnou interpretaci stylově rozličných hudebních období
- zná základní historii vývoje tuby

2. ročník, žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje
- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- studovanou skladbu zařadí do stylového období

3. ročník, žák:

- hraje kvalitním tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- zahraje technicky náročnější skladbu, rytmicky obtížnějšího notového zápisu
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové popř. orchestrální hry
- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- zná pedagogem doporučené nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci studované skladby

4. ročník, žák:

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- vysvětlí a předvede rozdílné zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- předvede cvičení k řešení technických problémů ve skladbách
- vyjmenuje některé české a světové hráče na tubu
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

6.3.14. Studijní zaměření: Hra na kytaru

Charakteristika

Kytara patří v současné době k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný, a to napříč hudebními žánry. Kytara má také velké uplatnění v oblasti komorní i souborové hry. Předmět Hra na kytaru se zaměřuje na hru klasickou prstovou technikou.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorná hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na kytaru se vyučuje ve skupině 2 žáků v 1. - 3. ročníku, od 4. ročníku probíhá výuka individuálně; individuální výuku v 1. – 3. ročníku lze realizovat z organizačních důvodů.

- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na kytaru

I. stupeň

1. ročník, žák:

- vyjmenuje struny na kytarě
- osvojí si základy správného sezení při hře, má správně postavenou pravou a levou ruku
- vyjmenuje kytarové označení prstů pravé i levé ruky
- hraje s dopadem (apoyando) a střídá prsty i, m
- hraje palcem na prázdných basových strunách s dopadem
- předvede hru na hmatníku v I. poloze
- zahraje z paměti jednohlasou skladbu – melodii
- zahraje stupnici G dur

2. ročník, žák:

- používá hru bez dopadu (tirando)
- při hře používá prsty p, i, m, a
- zahraje dvojhlasně
- zahraje jednooktávovou durovou stupnici s kadencí v základní poloze (bez hmatu barré)
- zvládá hru v I. poloze na všech strunách
- používá třístupňovou dynamiku (p, mf, f)
- zná základní akordy (bez hmatu barré)
- z paměti zahraje dvojhlasou skladbu

3. ročník, žák:

- předvede hru na hmatníku ve II. poloze
- používá vícehlas
- zahraje dvouoktávovou stupnici včetně kadence
- zahraje základní rozklady akordů
- zahraje základní rytmus doprovodu písní ve 4/4, 3/4 a 6/8 taktu
- zahraje z paměti jednoduchou přednesovou skladbu

4. ročník, žák:

- hraje dvouoktávové durové stupnice
- předvede hru na hmatníku do V. polohy
- akordicky doprovodí jednoduchou píseň
- zahraje legato vzestupné i sestupné
- předvede cvičení na techniku arpeggio
- předvede cvičení na techniku malé barré

5. ročník, žák:

- hraje dvouoktávové přirozené mollové stupnice
- v kadenci používá malé i velké barré (podle náročnosti akordů)
- předvede hru na hmatníku do VII. polohy
- zahraje dvě skladby různých stylových období, alespoň jednu z paměti
- při hře pracuje s dynamikou (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- používá tónové rejstříky (sultasto, sul ponticello)
- základně pracuje s agogikou (ritardando, a tempo)

6. ročník, žák:

- při hře skladeb pracuje se základními výrazovými prostředky (dynamika, barva, agogika)
- doprovodí píseň s použitím barré akordů
- ve skladbách předvede hru ve vyšších polohách
- využívá hmatu barré v etudách a přednesových skladbách
- samostatně nacvičit lehčí skladbu
- připravuje, navrhuje repertoár na absolventské vystoupení
- naladí si nástroj

7. ročník, žák:

- předvede hru na hmatníku do XII. políčka
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- skladbu interpretuje rytmicky přesně, kultivovaně, s tónovou kulturou
- využívá celou škálu dynamických a barevných možností nástroje
- při hře používá kytarové techniky (arpeggio, rasguado, legato, přirozené flažolety)
- předvede získané dovednosti při interpretaci různých stylových období
- naučené skladby zahraje z paměti
- dokáže doprovod jednoduché písně transponovat

II. stupeň

1. - 2. ročník, žák:

- předvede získané technické prvky ke hře skladeb různých stylů a žánrů
- zahraje intervalové stupnice a etudy zaměřeny na různé technické problémy
- samostatně si vytvoří prstoklady
- vlastními slovy zhodnotí alespoň 2 nahrávky studovaných skladeb

3. - 4. Ročník, žák

- vyhledá a samostatně nastuduje přednesovou skladbu
- předvede práci s výrazovými prostředky
- předvede náležitosti pódiového vystupování
- je schopen samostatného uplatnění v amatérských souborech

6.3.15. Studijní zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika

Elektrická kytara je jeden z nejdůležitějších nástrojů v moderní populární hudbě, který našel využití napříč snad všemi jejími pod-žánry, jako jsou např. rock, metal, pop, funky, blues nebo jazz. Využívá se především v rámci kapely, a to jednak jako nástroj doprovodný, harmonický (tedy hrající akordy), ale také jako nástroj melodický, hrající jednohlasou linku za doprovodu kapely (např. rockové sólo). Hraje se na něj trsátkem nebo prsty. Vzhledem k žánrovému rozptýlu se snažíme seznámit žáka s co nejširší paletou použití elektrické kytary, nicméně probíraný hudební materiál i techniky hry je možné do určité míry přizpůsobit hudebnímu vkusu žáka.

Kromě samotné techniky hry se snažíme v rámci studijního programu komplexně rozvíjet také jeho hudební kompetence: rytmické i melodické cítění, znalost žánrové harmonie a relativní sluch.

Je možné první dva ročníky prvního cyklu hrát namísto elektrické kytary na akustickou kytaru s kovovými strunami s úzkým krkem (např. typu dreadnought nebo jumbo, ne klasickou španělskou kytaru), dle individuální domluvy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na elektrickou kytaru se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.

- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na elektrickou kytaru

I. stupeň

1. ročník, žák:

- samostatně propojí kytaru se zesilovačem a ovládat hlasitost
- pojmenuje struny
- při hře správně sedí a zaujímá správné postavení levé i pravé ruky
- drží vhodně trsátko a ovládá střídavý úhoz
- vyjmenuje a zahraje tóny stupnice C dur v I. poloze
- vyjmenuje a zahraje tóny pentatoniky e moll v I. poloze
- dokáže hrát s metronomem čtvrté a osminové rytmické hodnoty
- zahraje power akordy E, A a D v I. poloze
- zahraje základní akordy (durové a mollové kvintakordy v I. poloze bez použití barré)
- zahraje základní rytmus doprovodu ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- doprovodí jednoduchou píseň
- zahraje jednoduchou jednohlasou melodií

2. ročník, žák:

- dokáže si podle ladičky naladit kytaru
- dokáže nastavit tónové korekce na kytaru i na zesilovači
- vyjmenuje a zahraje tóny stupnic F dur, G dur, D dur, a moll, e moll v I. poloze
- zahraje II. blok pentatoniky e moll a I. i II. blok pentatoniky a moll
- dokáže pravidelně střídát prsty i, m bez dopadu (apoyando) na jedné a na dvou strunách, palcem hraje s dopadem (tirando) i apoyando, zahraje rozklady p i m, p m i, p i m i, p m i m
- najde jakýkoli tón na 5. a 6. struně a zahraje k němu příslušný power akord
- zahraje základní septakordy v I. poloze bez použití barré
- zahraje nejméně tři jednoduché rockové riffy s metronomem
- doprovodí píseň s využitím septakordů v I. poloze
- zahraje jednohlasou melodií s tóny f#, c# a b

3. ročník, žák:

- orientuje se na hmatníku do 5. políčka
- zná, použije vhodné cvičení pro koordinaci rukou
- zahraje stupnice A dur, E dur a d moll v 1. poloze
- zahraje v bloku dvouoktávovou stupnici G dur a g moll v II., resp. III. poloze
- zahraje bluesovou pentatoniku a moll a e moll v obou blocích (s blue tóny mezi 4. a 5. stupněm a 7. stupněm a základním tónem) a tří-prstovým prstokladem s výměnou poloh
- zahraje s doprovodem nahrávky nebo učitele melodií a jednoduchou doprovodnou figuru blues v E
- zná základní kytarové efekty a používá při hře i zkreslený zvuk
- hraje vybrané rockové riffy jak s rovným tak triolovým rytmickým citěním (shuffle)

- zahraje jednoduché rockové sólo s doprovodem nahrávky nebo učitele
- rozšiřuje svou prstovou techniku, zahraje čtyř-prstové rozklady akordů (p i m a, apod.)

4. ročník, žák:

- orientuje se na hmatníku do 8. políčka
- zahraje všech pět prstokladových bloků mollové pentatoniky
- hraje dvouoktávové durové a mollové stupnice jak v I. prstokladovém bloku, tak s výměnou polohy
- vysvětlí pojem mód stupnice, zahraje aiolskou i dórskou stupnici a je schopen vysvětlit rozdíl mezi nimi
- rozloží durový i mollový kvintakord tří-prstovým prstokladem
- používá při hře techniky práce s tónem: vibrato, legato (pull off, hammer on), bend a pre-bend, glissando
- doprovodí jednoduchou rockovou píseň pomocí power akordů
- zahraje rockové sólo s použitím technik práce s tónem
- zahraje durové a mollové kvintakordy s použitím velkého barré ve všech polohách s basem jak na 5., tak na 6. struně
- doprovodí s použitím akordů s velkým barré
- doprovodí píseň pomocí rozkladů akordů jak prstovou technikou, tak trsátkem
- zkouší jednoduše improvizovat jednohlasou melodii s využitím bluesové pentatoniky na bluesovou formu

5. ročník, žák:

- orientuje se na hmatníku po celé délce
- zahraje základní durové a mollové septakordy s použitím velkého barré ve všech polohách s basem jak na 5., tak na 6. struně
- rozloží durové a mollové septakordy tří-prstovou technikou
- doprovodí rockovou skladbu s využitím techniky tlumení dlaní pravé ruky (palm mute)
- rozumí pojmu tenze a několik vybraných septakordů s tenzemi
- dokáže zahrát jednoduchý šestnáctinový doprovod ve stylu funky, s použitím tlumení levou rukou a jak rovným, tak triolovým cítěním
- s vhodným doprovodem nahrávky nebo učitele zkouší improvizovat s použitím jónského, dórského a aiolského módu
- napodobí jednoduchý doprovod písně ve stylu vybraném dle jeho žánrových preferencí
- zahraje s nahrávkou transkripci sóla ze skladby ve stylu vybraném dle jeho žánrových preferencí

6. ročník, žák:

- zahraje jednoduchý rozklad akordu pomocí techniky sweep picking
- dokáže s metronomem plynule střídát různé rytmické hodnoty od noty celé po šestnáctiny včetně malé a velké trioly
- při hře pracuje s tónem pomocí korekcí a kytarových efektů
- zahraje s podkladovou nahrávkou kytarové party ve skladbách ve stylu vybraném dle jeho žánrových preferencí
- zahraje i zazpívá s nahrávkou transkripci sóla ze skladby ve stylu vybraném dle jeho žánrových preferencí
- zahraje prstovou technikou jednoduché aranžmá populární písně pro sólovou kytaru

7. ročník, žák:

- vysvětlí pojmy tónika, subdominanta a dominanta a dovede zahrát základní kadenci ve všech tóninách
- zahraje mollovou i durovou pentatoniku ve všech tóninách
- zná základní voicingy pro akordy Xdim, Xsus
- vyzná se ve čtení tabulatur
- samostatně naladí kytaru podle referenčního tónu pomocí flažoletů
- zahraje s nahrávkou transkripce rozsáhlejšího (alespoň dvě minuty) a obtížnějšího (využívajícího hojně techniky práce s tónem, střídání rytmických hodnot apod.) sóla ze skladby ve stylu vybraném dle jeho žánrových preferencí
- zahraje s podkladovou nahrávkou rozsáhlejší (alespoň 3 minuty) skladbu zaranžovanou pro sólující el. kytaru ve stylu vybraném dle jeho žánrových preferencí
- chápe úlohu el. kytary v rámci kapely a respektuje ji v praxi
- zahraje s podkladovou nahrávkou skladbu obsahující alespoň minutovou improvizaci
- dokáže improvizovat v jónském, dórském a aiolském modu na příslušné vampy (modální kadence)
- dokáže samostatně vyměnit strunu a seřadit oktávy na kytáře

II. stupeň

1. ročník, žák:

- rozezná sluchem malou a velkou sekundu a tercii, čistou kvartu, tritón a čistou kvintu
- rozumí pojmu „tenze“, dovede zahrát základní nónové voicingy pro durové i mollové septakordy
- dovede zahrát tří a čtyř tónové sekvence a tercie a sexty v jónském, dórském a aiolském modu
- zahraje transkripce vybraného autentického rock'n'rollového sóla
- zná a dovede použít základní alternativní ladění (drop D, DADGAD)
- dokáže reprodukovat základní polyrytmus 3:2 (levá ruka klepe rovnoměrně 3 a pravá za stejný časový úsek 2)
- ovládá hru více prsty současně (harmonicky), dokáže zahrát jednoduchý doprovod žánru bossa-nova
- zná základní typy elektrických kytar a aparatur, chápe a vyzkouší si rozdíl mezi jednocívkovým a dvoucívkovým snímačem
- zná významné kytaristy historie jemu nejbližšího žánru
- dokáže improvizovat na durové blues pomocí pentatoniky v tóninách A a E dur

2. ročník, žák:

- rozezná sluchem všechny intervaly po oktávu
- dokáže zopakovat a zapsat do not jednoduchý předtleskaný rytmus (rytmický diktát)
- zná všechny církevní mody a jejich stavbu, dokáže je zapsat do not a zahrát v rozsahu alespoň jedné oktávy
- vysvětlí pojem „doškálný akord“, zná všechny doškálné septakordy v durové stupnici
- má rozvinutou „nezávislost“ palce, dokáže zahrát jednoduché aranžmá s pravidelným basem v palci, který nejde vždy současně s prsty
- vysvětlí funkci kapodastru a dokáže jej využít při doprovodu písně
- zahraje z listu jednoduchý akordický doprovod (dle značek a předepsaného rytmu)
- má přehled v žánrech moderní populární hudby, dokáže správně zařadit vybrané typické ukázky různých žánrů
- improvizuje na durové i mollové blues pomocí pentatoniky v tóninách A, E a D dur/moll

3. ročník, žák:

- rozezná sluchem všechny čtyři kvintakordy a jejich obraty
- dokáže zopakovat a zapsat do not jednoduchou třítónovou melodii
- rozumí principu fungování vibrato páky a používá ji při hře
- umí vytvořit umělý flažolet
- zahraje jednoduchý tapping
- dokáže při hře použít váleček, zahraje s ním jednoduchou melodii
- zahraje transkripci sóla jiného nástroje než kytary v žánru dle vlastního výběru
- zahraje z listu jednoduché melodie
- zná a dovede doprovodit základní harmonické schéma jazzového blues, zahraje jedno jednoduché téma jazzového blues
- improvizuje na durové i mollové blues pomocí pentatoniky i akordických tónů, a také v tóninách Bb a F

4. ročník, žák:

- rozezná sluchem všechny druhy mollových a durových septakordů bez tenzí
- zopakuje a zapíše do not jednoduchou pětítónovou melodii
- zná stavbu a zahraje mollovou harmonickou a melodickou stupnici
- rozloží septakord s tenzemi
- samostatně upravit dohmat na kytáře pomocí korekce propnutí krku a výšky kobylinky
- vysvětlí pojmy: efektová smyčka, paralelní a sériové zapojení
- sestaví vlastní pedalboard, správně seřadí efekty různých druhů do série
- zná několik durových a mollových open string voicingů a dokáže odvodit vlastní voicing pro libovolný akord dle jeho výběru
- zná a zahraje základní jazzové čtyřtónové voicingy septakordů s tenzemi s basem na 6., 5. i 4. struně
- zahraje jeden jednoduchý jazzový standard, dovede ho základně doprovodit, zahrát melodii a jednoduše zaimprovizovat
- samostatně nastuduje technicky pokročilou skladbu v délce alespoň čtyři minuty
- sluchem s pomocí kytary určí a zapíše harmonickou formu obtížnější písně v žánru dle vlastního výběru
- je komplexně připraven k praktickému fungování v kapele

6.3.16. Studijní zaměření: Hra na baskytaru

Charakteristika

Hra na basovou kytaru je vhodnou alternativou pro hráče, kteří chtějí uplatnit své výrazné hudební citění. Samotný nástroj poskytuje mnoho možností vyjádření rytmických a melodických prvků ve hře. Hra na basovou kytaru dává žákovi možnost naučit se využívat hudbu jako prostředek uměleckého vyžití komunikace, relaxace, odpočinku a aktivní zábavy. Basová kytara si od svého vzniku našla svoji nenahraditelné místo v hudebních souborech rozmanitého seskupení i žánrů. Jedná se o jeden z nejlépe uplatnitelných hudebních nástrojů současnosti. Setkáváme se s ním především v populární, jazzové, rockové hudbě a všech dalších žánrech a stylech. Jde především o nástroj doprovodný. Žáci se během studia učí nejen technice hry, ale poznávají také nejrůznější hudební styly a žánry, aby si pak sami v budoucnu mohli vybrat své uplatnění.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na baskytaru se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na baskytaru

I. stupeň

1. ročník, žák:

- popíše nástroj, jeho části
- popíše správné sezení, držení nástroje, postavení rukou
- vyjmenuje jednotlivé struny a rozpoznat je v notovém zápise
- předvede jednoduchá prstová cvičení
- rozpozná základní notové délky (nota celá, půlová, čtvrtová, osminová)

2. ročník, žák:

- předvede správné sezení, držení nástroje a uvolněné postavení rukou
- zahraje hmaty v základní notaci na hmatníku na strunách g, d, a, e
- předvede střídavý úhoz prstů na jedné i více strunách
- předvede přechody prstů ze struny na strunu

3. ročník, žák:

- předvede základní baskytaristické návyky (správné sezení, držení nástroje a postavení rukou)
- hraje v první poloze na hmatníku na všech strunách
- používá úhozy prstů pravé ruky s dopadem a bez dopadu ovládá základní technické prvky tvorby tónu
- zahraje jednoduché stupnice v 1. poloze s využitím prázdných strun

4. ročník, žák:

- předvede na své úrovni synchronizaci prstů v postupně složitějších rytmických obměnách a rychlejších tempech
- hraje na hmatníku do pátého pražce
- hraje jednoduché stupnice
- předvede hru dynamiky
- zahraje doprovody lidových a umělých písní v základních basových tónech podle akordických značek uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových seskupeních

5. ročník, žák:

- hraje na hmatníku do 7. polohy na struně g, d
- předvede na základní úrovni techniku legato
- zahraje složitější rytmické útvary (trioly, synkopy, tečkovaný rytmus)
- zahraje základní basové doprovody lidových a umělých písní v 2,3,4 čtvrtovém taktu

6. ročník, žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů
- hraje na hmatníku ve vyšších polohách
- vytvoří kvalitní tón úhozem prstu z pozice ze struny a nad strunou
- hraje basové doprovody nových písní v složitějších akordech
- vytvoří doprovody k jednoduchým písním s použitím funkcí T, S, D

7. ročník, žák:

- předvede základní nástrojovou techniku
- hraje kvalitním tónem
- při interpretaci skladeb zahraje melodické ozdoby
- předvede techniky legato, staccato, vibrato
- předvede barevné možnosti nástroje
- samostatně naladí nástroj
- zahraje notový zápis i ve složitějších rytmech
- doprovází písně podle notového zápisu i akordických značek

II. stupeň

1. - 2. Ročník, žák:

- předvede nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- samostatně nastuduje skladby
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle vlastního zájmu a zaměření (klasická hudba, jazzová, populární)
- vytvoří doprovody k písním, zahraje doprovod podle notace i obtížnějších akordových značek
- předvede použití akordů a jejich obrátů v polohách, je schopen interpretace jednoduchých sóla z paměti

3. - 4. Ročník, žák:

- hraje na vyšší úrovni prstovou i trsátkovou technikou
- v interpretaci skladeb použije všechny přednesové prvky (agogika, dynamika)
- samostatně nastuduje jednodušší skladby různého stylového období nebo žánrů včetně využití všech výrazových prostředků
- vytvoří vlastní doprovod i vlastní improvizované sólo k písním
- hraje z notového zápisu a akordických značek

6.3.17. Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Charakteristika

Bicí nástroje tvoří rytmický základ takřka každého hudebního souboru. Nachází uplatnění v rozmanitých hudebních žánrech a stylech. Žáci se v tomto vyučovacím předmětu seznámí s různými perkusními nástroji. Ve druhém stupni se žáci zaměřují výhradně na bicí soupravu a malý buben. Absolvent by měl zvládnout doprovodit hudební těleso rozmanitého složení, a to na bázi částečné improvizace. Celkově by měl mít kulturní rozhled, být schopen se dále učit sám. Vzdělávat se, zdokonalovat, a to jak ve smyslu technickém, tak i v projevu hudebním.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na bicí nástroje se vyučuje individuálně.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována na konci školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na bicí nástroje

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede systém cvičení
- předvede správný pohyb paží a zápěstí k docílení jednoduchého úhozu
- hraje jednoduchý notový zápis (celé noty, noty půlové, čtvrt'ové + pauzy)
- opakuje předebrané krátké jednoduché rytmické útvary (tleskot rukou, použití paličky, nebo obou paliček)
- vlastními slovy vysvětlí nebo prakticky předvede předtaktí 4/4, 2/4, 3/4,
- předvede základní doprovod ve stylu polky a valčíku (za použití velkého a malého bubnu, popř. hi-hat)

2. ročník, žák:

- čte z listu jednoduché rytmické útvary na úrovni prvního ročníku
- hraje v jednoduchém notovém zápisu (osminové + pomlky)
- zahraje základní rytmické doprovody typu rock a pop (za použití velkého, malého bubnu a hi-hat) z not i bez nich
- opakuje předebrané krátké i delší (např. dvoutaktové) rytmické útvary (tleskot rukou, použití paličky nebo obou paliček, použitím paliček při hře na malý buben)
- předvede dva typy úderů na djembe či congo (open, base) a je schopen je použít při hře na tyto nástroje

3. ročník, žák:

- předvede při hře vhodné držení těla na soupravu a malý buben
- čte z listu jednoduché rytmické útvary na úrovni prvního a druhého ročníku
- sám nastaví nástroj tak, aby se mu hrálo pohodlně (výška a vzdálenost hardwaru, natočení tomtomů apod.)
- předvede správné nebo přibližně správné držení paliček
- vysvětlí, zahraje 4 taktové hrané úseky v celkové stavbě skladeb
- zahraje základními úderými na pedály (hi-hat, velký buben)
- zahraje jednotlivé typy úderů natural stroke, downstroke
- hraje v jednoduchém notovém zápisu (celé noty, noty půlové, čtvrt'ové, osminové, šestnáctinové + pauzy, popř. trioly)
- elementárními výrazovými prostředky vyjádří náladu skladby
- předvede základní rytmické doprovody typu rock, pop, polka, valčík
- předvede držení dvou paliček na melodické bicí nástroje (mallets) a zvládá v základech hru na tamburinu nebo shaker
- koordinuje hru s dalšími nástroji (basová kytara, el. kytara, keyboard apod.)

4. ročník, žák:

- předvede nácvik víru, ozdoby na malý buben typu přírazy (jednoduché)
- kromě klasické hry na malý buben předvede základy rudimentální hry typu Paradiddle ve čtyřech základních kombinacích single paradiddle (PLPPLPLL, PLLPLPPL, PPLPLLPL, PLPLLPLP)
- zahraje pokročilejší rytmické doprovody typu rock (např. 6/8 rock atd.), pop i s elementárními breaky
- vysvětlí, prakticky předvede předtaktí 6/8, 12/8
- ovládá typ úderů tap na conga či djembe
- interpretuje jednoduché melodie (např. lidové písně) na melodický bicí nástroj bez předznamenání

5. ročník, žák:

- předvede techniku tlačeneho víru, ozdoby na malý buben typu přírazy (dvojitě)
- hraje v notovém zápisu obsahující sextoly a dvaatřicetinové noty + pomlky
- zahraje základní problematiku polyrytmů (2:3, 3:2)
- vysvětlí a zahraje 8 mi taktovou formu v populární nonartificiální hudbě
- doplňuje rudimentální hru o rozšířené rudimenty, jakými jsou např. double strokeroll
- předvede základy rytmických doprovodů ve stylu dle vlastního výběru (funk, jazz, metal atd.) nadále se zdokonaluje ve hře breaků
- zahraje z not jednoduchou skladbičku na melodické bicí nástroje
- improvizuje na melodické bicí nástroje za použití doškalných tónů v jedné tónině

6. ročník, žák:

- předvede techniku tlačeneho víru, ozdoby na malý buben typu přírazy (trojitě)
- zahraje rozšířené polyrytmy (4:3, 3:4)
- aplikuje rudimenty i při hře breaků
- doprovodí hudební těleso stylově dle svého výběru a rozvoje na soupravu
- doprovodí hudební těleso stylově dle svého výběru a rozvoje na perkusní nástroje
- improvizuje na melodické bicí nástroje za použití doškalných tónů v jedné tónině

7. ročník, žák:

- předvede techniku crossstick, rim shot
- zahraje z listu učivo na soupravu či malý buben na úrovni prvního, druhého, třetího ročníku
- zahraje nabyté polyrytmy všema končetinami v různých kombinacích
- -zahraje složitější rytmické doprovody dle svého žánrového zaměření, jednoduché rytmické doprovody multižánrově + breaky
- Popíše základní přehled o vývoji bicích nástrojů a je schopen uvést jejich příklady
- sám seřídí a naladí nástroj
- zahraje sólově či doprovodit hudební těleso či nahrávku stylově dle svého výběru a rozvoje na soupravu, perkuse či melodické bicí nástroje

- předvede samostatnou práci s hudebními nahrávkami dle svých schopností a žánrového zaměření
- vysvětlí, případně zahraje na melodický bicí nástroj bluesové stupnice, vysvětlí dvanáctitaktovou formu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede práci s úhozovou technikou downstroke, upstroke, natural stroke při rudimentální hře na malý buben
- z orchestrální hry předvede interpretaci předložený jednoduchý materiál na malý buben
- zahraje skladby s problematikou rudimentální hry s přírazy
- vysvětlí a zahraje skladby v rytmu 5/8, 7/8
- předvede hru s použitím vhodných breaků, vhodného doprovodu při multižánrovém rozsahu
- vysvětlí, popíše funkci bubeníka v různých tělesech
- samostatně si připraví hru jednoduchým doprovodem

2. ročník, žák:

- předvede hru s použitím všech nabytých pohybových dovedností na malý buben
- zahraje za pomoci obou rukou zahrát rytmické útvary: kvintola, septola
- předvede hru s přírazy na malý buben
- vysvětlí a předvede hru v rytmu 9/8
- předvede hru dalšího stylu na bicí soupravu podle svého zaměření (např. z jazzu na latin, z rocku na jazzrock či metal, z metalu na grind apod.)
- vysvětlí pojmy „open solo“, „solo“
- samostatně připraví a předvede hru s mírně složitým doprovodem

3. ročník, žák:

- vysvětlí způsobu úhozu „stick to stick“, „rimclick“ apod.
- vysvětlí způsob, jak docílit lepšího zvuku na soupravu i malý buben
- předvede hru s přírazy na soupravu
- předvede práci s úhozovou technikou downstroke, upstroke, natural stroke při rudimentální hře na soupravu
- předvede hru metličkami v základech, pokud se již dříve nevěnoval jazzové hře paličkami na soupravu
- vyplní krátké solové útvary v rámci svého stylu a v rámci stylu, kterému se věnuje dále (viz osnovy pro 2. ročník 2. stupně) - 1, 2, 4 takty
- popíše vhodný výběr blan a příslušenství na bicí soupravu

4. ročník, žák:

- předvede různé druhy techniky hry, ať už úhozové (downstroke, upstroke, apod.) nebo za použití různých škál paliček či hře rukou
- samostatně nacvičí předložený notový zápis na úrovni ZUŠ
- seřídí si nástroj zcela sám (od výměny blan, struníku, přes výběr činelů, ladění blan apod.)
- samostatně navrhne, jak a kterou skladbu zahraje (výběr materiálu i interpretace je v prvopočátku na žákovi)
- předvede hru z listu v notovém zápisu pro malý buben, soupravu, příp. sestavu bicích nástrojů (obtížnostně v rámci ZUŠ)
- doprovodí kapelu či band
- rozvrhne si systém pro tvorbu open sóla, nebo krátkých sol, tzv. výplní
- naposlouchá a čerpá ze hry předních světových bubeníků, ať už rudimentálních hráčů v pochodových orchestrech nebo soupravistů (ať už z historie, nebo současnosti)
- využije svých schopností v neprofesionální hudební praxi

6.3.18. Studijní zaměření: Pěvecká hlasová výchova

Charakteristika

Zpěv nabízí široké výrazové možnosti, které lze uplatnit a využít v mnoha žánrech hudebního oboru. Výuka svým obsahem řeší problémy vyplývající z individuality žáka, jeho schopností, ale i nedostatků. Zároveň rozvíjí a kultivuje hlasový projev, tím umožňuje svobodnější hudební vyjádření. Žáci jsou nejprve vedeni ve svém projevu k správnému a přirozenému užívání hlasu. Postupně se seznamují s pěveckými technikami k interpretaci nejen klasické hudby, ale také novodobým žánrů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Pěvecká hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Pěvecká hlasová výchova se vyučuje ve skupině 2 žáků v 1. - 3. ročníku, od 4. ročníku probíhá výuka individuálně; individuální výuku v 1. – 3. ročníku lze realizovat z organizačních důvodů
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Souborová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Souborová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Pěvecká hlasová výchova

I. stupeň

1. ročník, žák:

- dodržuje základní pěvecký postoj – držení těla
- správně artikuluje
- předvede použití vokálů v jednoduchých technických cvičeních
- uvědoměle používá základy dechu – uvolněný nádech a výdech
- interpretuje jednoduchou píseň – lidovou nebo umělou

2. ročník, žák:

- předvede použití uvědomělého nádechu
- předvede použití správného nádechu při měkkém nasazování tónu
- popíše význam uvolněných mimických svalů při artikulaci
- interpretuje jednoduchý notový zápis
- veřejně interpretuje jednoduchou píseň

3. ročník, žák:

- získané dovednosti z předchozích ročníků cíleně využívá-správné držení těla
- používá intenzivní, plynulý lehký nádech, měkké nasazení tónů, čistá intonace, zřetelná artikulace
- na základě technických cvičení využívá svůj hlasový rozsah přes oktávu $c_1 - c_2$
- využívá dynamiku hlasu, aplikuje ji v interpretovaných skladbách – písních

4. ročník, žák:

- předvede hrudně-bráničního dýchání
- předvede technické cvičení klenby a dbá na vyrovnávání vokálů
- předvede správnou výslovnost, přirozené a pohotové ovládání mluvidel
- předvede cvičení rozšíření hlasového rozsahu
- prvky pěvecké techniky použije v interpretaci písní a skladeb
- interpretuje hudební skladbu se složitějším doprovodem – bez podpůrné hudební linky

5. ročník, žák:

- zpívá s dechovou oporou dechového sloupce, a na tomto základě dbá na správné vedení hudební fráze
- zpívá s hlavovou rezonancí (dle věku-mutace!)
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- předvede techniku použití hlasu k rychlému odsazování a nasazování tónu
- respektuje v interpretovaných písních dynamiku, agogiku hudebního výrazu, uplatňuje kantilénový zpěv na základě hudebních frází skladby
- intonuje v písních odlišnou hudební linku – druhý hlas

6. ročník, žák:

- zazpívá další hlasová cvičení k rozsahu v případě hlasové mutace
- v součinnosti s dechovou oporou používá messa di voce v interpretovaných skladbách
- zazpívá rozšířená technická cvičení v rozsahu oktávy
- zazpívá svůj part ve vícehlasé skladbě
- interpretuje i náročnější hudební skladby, kde doprovodný nástroj nekopíruje melodickou linku a respektuje i náročnější rytmus písně
- interpretuje různé hudební žánry – klasika, jazz, pop, rock a další

7. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede hluboký hrudně-brániční dech, využívá dechového sloupce nejen v technických cvičeních, ale také v interpretaci písní ke zvládnutí kantilény a hudebních frází
- zazpívá cvičení na hlasový rozsah s přihlédnutím k fyziologickým změnám
- zpívá v součinnosti s vyrovnaným hlasovým rejstříkem
- předvede vedení pěvecké hudební fráze, kterou využívá ke stavbě kantilény
- při zpěvu předvede hudebně výrazové prostředky – dynamiku, agogiku při interpretaci hudebního materiálu spolupracuje s hudebním doprovodem.
- vysvětlí a předvede zásady hlasové hygieny

II. stupeň

1. ročník, žák:

- užívá vědomě a cíleně dechového sloupce, dechové opory, k výstavbě hudebních frází a kantilénového způsobu zpěvu
- užívá vyrovnané vokály a zřetelnou a pohyblivou artikulaci
- zvládá rozšířená technická cvičení v rozsahu oktávy
- dodržuje interpretaci jednotlivých slohů a stylů hudebního projevu

2. ročník, žák:

- vysvětlí a předvede dechovou techniku, uvědomuje si hluboký nádech v součinnosti s dechovým sloupcem a bránicí
- vysvětlí a předvede při zpěvu hlavovou rezonanci
- vysvětlí a předvede při zpěvu hlasovou techniku nasazení měkkého, kultivovaného tónu
- používá vyrovnaný hlasový rejstřík v celém svém rozsahu
- vysvětlí a předvede při zpěvu hlasovou techniku k hudebnímu vyjádření jednotlivých stylů a slohových období
- orientuje se v notovém zápisu a spolupracuje s hudebním doprovodem

3. ročník, žák:

- ovládá a zdokonaluje dechovou techniku
- předvede práci s klenbou a hlavovou rezonancí
- předvede náročnější a složitější technická cvičení k rozvoji hlasu
- používá a dodržuje hudební frázování a kantilénový způsob zpěvu
- interpretuje technicky i výrazově složitější umělecká díla a písňovou literaturu různých hudebních stylů

4. ročník, žák:

- vědomě využívá a zdokonaluje získané poznatky
- ovládá a používá techniku hlasu - staccata, portamenta, rychlé běhy, držené a dlouhé tóny
- předvede zesílení a zeslabení drženého tónu v součinnosti s bránicí
- používá adekvátní prostředky k hudebnímu vyjádření různých stylů a žánrů písňové literatury

6.3.19. Studijní zaměření: Hra na elektronické klávesy

Charakteristika

Elektronické klávesy se uplatňují pro své zvukové a technické možnosti především k doprovodu jiných nástrojů či zpěvu, nebo jako součást nejrůznějších hudebních souborů, ale také jako nástroj sólový. Nejčastěji jsou tyto nástroje spojovány s populární hudbou, ale není výjimkou, že se s nimi setkáváme i v tvorbě soudobých skladatelů vážné hudby a v klasických orchestrech.

Při výuce hry na elektronické klávesy si žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrůznějších období a stylů, ať už se jedná o díla klasické klavírní literatury, či písně a skladby z oblasti populární hudby.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Hra na elektronické klávesy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a komorní hra, zpěv*				1	1	1	1	1	1	1	1
Klavírní doprovod, improvizace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na elektronické klávesy se vyučuje ve skupině 2 žáků v 1. - 3. ročníku, od 4. ročníku probíhá výuka individuálně; individuální výuku v 1. – 3. ročníku lze realizovat z organizačních důvodů.
- * Žák navštěvuje alespoň jeden z povinných předmětů Souborová a komorní hra, zpěv nebo Klavírní doprovod a improvizace. Změna předmětu je akceptovatelná na začátku školního roku nebo v pololetí. V případě, že žák dochází do obou předmětů, alespoň jeden respektuje jako povinný.
- Souborová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy (také komorní hra ve formě čtyřruční hry a doprovodů); žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Klavírní doprovod a improvizace se vyučuje ve skupině 2 - 3 žáků.
- Žák může navštěvovat výuku předmětů Souborová a komorní hra, zpěv a Klavírní doprovod, improvizace i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Souborová a komorní hra, zpěv a Klavírní doprovod, improvizace je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.

- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětů Hudební nauka, Souborová a komorní hra, zpěv, Klavírní doprovod a improvizace a **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na elektronické klávesy

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správné hudební návyky (postavení rukou, sezení, efektivní příprava do hodin)
- čte, hraje v jednoduchém notovém zápisu
- popíše, předvede základní funkce nástroje (voice, style, tempo, fill in, intro/ending)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň
- zahraje základních harmonických funkcí T, S, D v tónině C dur
- pojmenuje klávesy a oktáv - malá, 1 čárkovaná a 2 čárkovaná
- zahraje melodii lidové písně dle sluchu
- předvede základní dynamické rozlišení (p – f)

2. ročník, žák:

- čte notový zápis v houslovém a basovém klíči
- zahraje durové stupnice do dvou křížků v protipohybu přes dvě oktávy
- zahraje durové tříhlasé akordy s obraty a využívá je při hře s automatickým doprovodem
- předvede základní typy úhozů (vázaně, krátce, odsazovaně)
- zahraje základní harmonické funkce T, S, D v tóninách do 2 křížků
- předvede hru z paměti u jednoduchých skladeb

3. ročník, žák:

- používá základní funkce nástroje (voice, style, tempo, fill in, intro/ending)
- zahraje stupnice přes dvě oktávy do čtyř křížků s příslušnými tříhlasými akordy s obraty a kadencemi (T-S-D)
- zahraje skladby v taktu dvoučtvrtovém, tříčtvrtovém a čtyřčtvrtovém
- popíše, zahraje jednoduché hudební útvary typu hlavní melodie, mezihra, sloka, refrén apod.
- zahraje dvojhmaty tercie, sexta
- použije základní akordické značky dur a moll
- experimentuje s rejstříky
- rozpozná metrum skladby v základních rytmech
- předvede hru legato, staccato, portamento

4. ročník, žák:

- zahraje stupnici do čtyř křížků a dvou bé s příslušnými tříhlasými akordy v obrazech
- hraje v taktu dvoučtvrtovém, tříčtvrtovém, čtyřčtvrtovém a tříosminovém a ke každému z nich umí přiřadit vhodný doprovod
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů
- zahraje základní harmonické funkce

- po provedení skladby vlastními slovy posoudí kvalitu svého výkonu

5. ročník, žák:

- zahraje mollové stupnic do dvou křížků a dvou bé s příslušnými akordy a jejich obraty
- zahraje základní melodické ozdoby (nátryl, příraz)
- předvede použití nahrávací stopy nástroje a experimentovat s nimi
- přizpůsobuje hru zvukovému rejstříku nástroje
- popíše detailnějším nastavení funkcí nástroje

6. ročník, žák:

- zahraje mollové stupnice do čtyř křížků a čtyř bé s příslušnými akordy a jejich obraty
- nastaví složitějších funkcí nástroje
- předvede hru z listu
- transponuje snazší skladby
- rozpozná tónorod studovaných skladeb
- vyjádří vlastní názor na hudbu při poslechu skladeb různých stylů a žánrů
- předvede hru dle akordických značek

7. ročník, žák:

- zahraje zvolené skladby po stránce technické a výrazové
- samostatně vybere vhodné rejstříky i rytmické doprovody dle žánru a typu skladby
- zahraje složitější melodické ozdoby, předvede správné frázování, artikulaci a dynamické odstínění skladeb
- dle svých možností propojuje všechny získané dovednosti a vědomosti při interpretaci skladeb i při vlastní tvorbě
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- vytvoří a zahraje jednoduchý harmonický rozbor
- najde ve skladbě modulační části

II. stupeň

1. - 2. Ročník, žák:

- uvědoměle použije získané znalosti a dovednosti z předchozího cyklu
- hraje kultivovaným tónem, zvládá základy frázování
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- samostatně si vytváří prstoklady
- hraje z listu jednoduché skladby

3. - 4. Ročník, žák:

- předvede dobrou úroveň pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- zahraje složitější akordy (dim, maj, sus, 7/5- apod.)
- dle svých schopností improvizuje melodii na základě jednoduchého akordického sledu
- samostatně navrhne skladbu a způsob jejího nácvičku

6.3.20. Studijní zaměření: Hra na akordeon

Charakteristika

K přednostem nástroje patří tónová barevnost, která se dá využít k interpretaci různých období a stylů. Je přenosný a stále se konstrukčně vyvíjí, rozšiřování basové škály, elektronizace. Tento nástroj dovede zaujmout nejen sólově, ale i v různých hudebních seskupeních.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
<i>Povinné předměty</i>											
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová a komorní hra, zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty</i>											
Hudební teorie						2	2	2	2	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Hra na akordeon se vyučuje individuálně.
- Soubořová a komorní hra, zpěv je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy; žák může docházet do jednoho i více souborů či komorních seskupení, alespoň jedno respektuje jako povinné; změna souboru je akceptována v pololetí nebo na začátku školního roku.
- Žák může navštěvovat výuku předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný.
- Organizace výuky pro předmět Soubořová a komorní hra, zpěv je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a pro studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán.
- Volba **Nepovinného předmětu** je možná na začátku školního roku, změna předmětu nebo ukončení docházky je akceptována v pololetí a na začátku nového školního roku.
- Ročníkové výstupy a Organizace výuky předmětu Hudební nauka a předmětu Soubořová a komorní hra, zpěv, **Nepovinné předměty** jsou zařazeny v dokumentu samostatně dle Obsahu.

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na akordeon

I. stupeň

1. ročník, žák:

- zahraje pětiprstové lidové, umělé písně s doprovodem T a D
- zahraje transpozici písně do G dur, D dur
- zahraje legato
- zahraje pětiprstové polohy C – G, D – A, G- D
- vede měch ven a dovnitř
- hraje v houslovém klíči v rozsahu c1 až g2
- zahraje kontrastní dynamiku forte a piano

2. ročník, žák:

- zahraje skladby k sobě tempově kontrastní, pomalého a mírně rychlého tempa
- hraje v rozšířené poloze pravé ruky, podkládá palec pravé ruky
- zahraje legato, staccato v pravé ruce
- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy s T5
- pojmenuje a ukáže základní, pomocnou řadu basů s příslušnými durovými akordy
- vysvětlí a zahraje dynamiku crescendo, decrescendo
- zahraje akordický doprovod v dur s kvintovým a terciovým basem
- zahraje tečkovaný rytmus

3. ročník, žák:

- zahraje jednoduché skoky s výměnami prstů v pravé a levé ruce
- zahraje legato, staccato a tenuto
- dodržuje notový zápis artikulací legato, staccato, tenuto
- zahraje T5 s obraty s rozšířením hry akordů melodicky
- zahraje synkopu a triolu

4. ročník, žák:

- zahraje skladby s větším nárokem na pohyblivost prstů pravé ruky
- zahraje v levé ruce akordické i melodické postupy
- zahraje melodické ozdoby příraz a nátryl
- zahraje v pravé ruce dvojhlas
- předvede plynulé obracení měchu

5. ročník, žák:

- zahraje durové stupnice přes dvě oktávy a T5 s obraty
- zahraje molové stupnice do dvou křížků s T5 pravou rukou přes dvě oktávy
- zahraje artikulaci tenuto
- zahraje skladbu s větší náročností na prstovou techniku
- zahraje skladbu s větší náročností na rytmus
- transponuje lidovou píseň s doprovodem T – S -D do tónin C dur, G dur, D dur, F dur
- zahraje v levé ruce kvintakordy dur, moll a tvrdě malé septakordy podle akordových značek

6. ročník, žák:

- zahraje melodické ozdoby obal, nátryl, skupinka
- střídá alespoň dva rejstříky v přednesové skladbě

- vede melodickou linku po hudební frázi
- rozlišuje, vysvětlí, zahraje dynamická znaménka piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo
- rozlišuje, vysvětlí, zahraje artikulace tenuto, staccato, portamento, legato, důraz

7. ročník, žák:

- zahraje durové stupnice v protipohybu
- zahraje chromatickou stupnici v pravé ruce v pomalém tempu
- předvede střídavý měch
- zahraje celý rozsah nástroje v pravé ruce
- zahraje basy levé ruky v celém rozsahu

II. stupeň

1. ročník, žák:

- zahraje skladbu s větším nárokem na melodické ozdoby
- zahraje skladbu s větším technickým nárokem na měch
- rozlišuje, vysvětlí, zahraje skladby s různými tempovými označeními

2. ročník, žák:

- zahraje vybrané moderní techniky hry
- samostatně si napíše, vytvoří prstoklad
- samostatně si napíše, vytvoří měchové obraty
- předvede střídání rejstříků ve skladbě

3. ročník, žák:

- umí melodii obohatit vícehlasem
- ví, předvede jakým postojem, držením těla lze dosáhnout technicky uvolněné hry

4. ročník, žák:

- zná, vysvětlí základní rozdíly interpretace skladeb odlišných stylů a žánrů
- samostatně vytvoří harmonický doprovod k melodii
- zná základní informace o skladbě a autorovi studované skladby

6.4. Povinné předměty

6.4.1. Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika

Při výuce je kladen důraz na celkový kulturní rozvoj osobnosti žáka. Cílem předmětu je hravou formou probouzet u žáků všeobecný zájem o hudbu, rozvíjet jejich hudebnost: hudební sluch, rytmické cítění, hudební představivost a paměť. Seznamovat je s hudební teorií, která slouží především pro potřeby nástrojové hry. Součástí předmětu je také snaha naučit žáky chápat hudební řeč. Všechny tyto složky aktivizují a zdokonalují hudební cítění. Během výuky jsou ověřovány a soustavně rozvíjeny hudební schopnosti a dovednosti žáků. Hudební nauka se vyučuje v kolektivu od 10 do 20 žáků.

Ročníkové výstupy předmětu: Hudební nauka

I. stupeň

1. ročník, žák:

- zpívá v kolektivu elementární písně
- interpretuje jednoduchá rytmická a intonační cvičení
- čte noty c1-g2 v houslovém klíči
- čte noty a pomlky – celá, půlová, čtvrt'ová
- vysvětlí funkci posuvek
- do notové osnovy zapíše stupnici C dur a její trojzvuk
- vyjmenuje a zapíše do notové osnovy posuvky křížek, béčko, odrážka
- zatleská jednoduchý rytmus v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- graficky znázorní crescendo a decrescendo
- vysvětlí a ukáže v notovém zápisu pojmy: repetice, legato, staccato, prima a sekunda volta

2. ročník, žák:

- zapíše jednoduchá rytmická cvičení
- zpívá v kolektivu lidové písně
- čte noty s posuvkami v houslovém klíči v rozsahu g-g2
- vyjmenuje a vysvětlí základní dynamická označení: pianissimo, piano, mezzoforte, forte, fortissimo
- vyjmenuje a vysvětlí základní tempová označení: andante, moderato, allegro
- zná význam znamének crescendo a decrescendo
- doprovodí zpěv na Orffovy nástroje, případně na melodické nástroje
- vyjmenuje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček

3. ročník, žák:

- zapíše jednoduchá rytmická a intonační cvičení
- zpívá v kolektivu lidové i umělé písně
- vysvětlí a popíše durové a mollové stupnice do 4 křížků
- vysvětlí pojem půltón – celý tón
- vyjmenuje základní harmonické funkce T-S-D
- vyjmenuje dělení mollových stupnic
- teoreticky a prakticky dokáže rozlišit tónorod dur a moll psaný i zvukový
- vyjmenuje základní intervaly čisté a velké

- vyjmenuje všechny stupně dynamiky včetně grafického značení
- vyjmenuje a vysvětlí základní tempová označení
- vysvětlí základní pojmy agogiky accelerando a diminuendo
- rozezná houslový a basový klíč
- vyjmenuje hlasové složení smíšeného pěveckého sboru
- jmenuje nástrojové skupiny klávesové, dechové, strunné a smyčcové, včetně zástupců hudebních nástrojů symfonického orchestru

4. ročník, žák:

- vysvětlí a zapíše dvojité posuvky
- zpívá v kolektivu lidové i umělé písně a přenesse je do další tóniny
- vysvětlí princip stavby durové a mollové stupnice a napíše je do notové osnovy
- k durovým a mollovým stupnicím sestaví a zapíše kvintakordy a jejich obraty
- zapíše a pojmenuje dominantní septakord
- vysvětlí vztah a rozdíl mezi stejnojmennými a paralelními stupnicemi
- pojmenuje hudební nástroje a umí je správně zařadit
- vysvětlí rozdíly mezi různými instrumentálními a vokálními uskupeními, chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a indentifikuje je
- pojmenuje a ukáže na klaviatuře „jednotlivé“ oktávy v celém rozsahu
- zapíše vzestupné intervaly čisté, velké, malé
- vysvětlí problematiku enharmonické záměny
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- vysvětlí základní pojmy z italského hudebního názvosloví

5. ročník, žák:

- vyjmenuje základní umělecké slohy, styly
- časově zařadí nejznámější hudební skladatele, vyjmenuje jejich stěžejní díla
- vyjmenuje a časově zařadí různé hudební žánry
- popíše základní strukturu vybraných skladeb a jednoduchých hudebních forem

6.4.2. Vyučovací předmět: Souborová a komorní hra, zpěv

Charakteristika

Je kolektivní vyučovací předmět, který se vyučuje v různorodých hudebních seskupeních naší školy: jazzový soubor, smyčcový soubor, flétnový orchestr, akordeonový soubor, kytarový soubor a jiná komorní seskupení. Žáci zde prakticky uplatní své nabyté dovednosti ze studia nástrojové hry či zpěvu. Stávají se plnohodnotným členem kolektivu, ve kterém se naučí dodržovat morální a hudebně-praktické zásady při tvorbě společného díla. Hra v souboru je také jedním z prostředků k odbourávání trémy při vystupování a příležitost k účinkování na dalších akcích školy.

Ročníkové výstupy předmětu: Souborová a komorní hra, zpěv

I. stupeň

1. - 3. ročník (volitelný), žák:

- stojí, sedí na místě určeném vedoucím souboru
- zahraje svůj part
- vysvětlí, kdo je vedoucí souboru
- pojmenuje svůj hlas, part v souboru
- začne a skončí svoji hru / zpěv dle zápisu nebo pokynů vedoucího souboru

4. ročník, žák:

- zahraje svůj part
- vyjmenuje nástrojové obsazení / rozdělení hlasů v souboru
- zahraje dle pokynů vedoucího souboru (nástupy, konce, koruny)
- stojí, sedí na místě určeném dle rozestavení souboru, obsazení souboru
- drží správné postavení těla při hře či zpěvu ve stoje, nebo vsedě
- zahraje nástupy a konce dle gesta a pokynů vedoucího souboru

5. ročník, žák:

- vysvětlí pojem jednotná artikulace/smykový soulad při hře/frázování(dle svého nástroje)
- vysvětlí, pojem rytmická souhra
- vysvětlí pojem dynamická souhra
- vysvětlí pojem intonační souhra (u nástrojů, kterých se to týká, zpěvu)
- dodržuje nádechy/smyky/ vedení měchu podle hudebních frází dle zápisu (u nástrojů, kterých se to týká, zpěvu)
- vysvětlí, ukáže rozdíl mezi partem a partitурou

6. ročník, žák:

- dodržuje jednotnou artikulaci
- dodržuje jednotné nádechy/ smyky/ obracení měchu (u nástrojů, kterých se to týká, zpěvu)
- dodržuje rytmickou souhru
- dodržuje dynamickou souhru
- poslouchá svou intonaci vůči spoluhráčům, doladuje se (u nástrojů, kterých se to týká, zpěvu)
- interpretuje jednoduchou vícehlasou skladbu (zpěv)

7. ročník, žák:

- vysvětlí, zda hraje/zpívá vedoucí hlas nebo doprovod, uzpůsobí svou hru/zpěv
- zahraje nástupy, koruny, konce frází v různých tempech
- čte, hraje z partitury i partu
- samostatně se naladí (u nástrojů, kterých se to týká)
- zná základní informace o autorovi studované skladby

II. stupeň

1. ročník, žák:

- čte, zahraje z partitury i partu
- vysvětlí nástrojové obsazení / rozdělení hlasů v souboru a jejich hudební funkci
- hraje, dodržuje jednotné frázování/ artikulaci/ nádechy/smyky / dynamiku ve své nástrojové sekci nebo celém hudebním či vokálním seskupení

2. ročník, žák:

- při hře koordinuje svou intonaci vůči své nástrojové sekci, nebo celém hudebním seskupení (u nástrojů, kterých se to týká)
- vysvětlí, které hlasy, spoluhráče má v daný okamžik poslouchat
- vysvětlí názvy, obsazení a rozestavení různých hudebních seskupení
- respektuje pravidla správného dýchání a frázování v kolektivu a dodržuje správný postoj při hře/zpěvu

3. ročník, žák.

- najde hudební vazby mezi jednotlivými hlasy
- zařadí studovanou skladbu do příslušného hudebního stylu, žánru
- vysvětlí pojem princip kontrastu a gradace
- zná alespoň 2 nahrávky studované skladby, pokud existují.

4. ročník, žák.

- rozestaví soubor při zkoušce soboru
- dokáže naladit své mladší spoluhráče (u nástrojů, kterých se to týká)
- rozepíše jednotné frázování/ artikulaci/ nádechy/smyky / vedení měchu ve své nástrojové sekci nebo celém hudebním seskupení (u nástrojů, kterých se to týká)

6.4.3. Vyučovací předmět: Klavírní doprovod, improvizace

Charakteristika

Žáci zde mohou prakticky uplatnit již nabyté znalosti a dovednosti získané ze studia hry na nástroj, rozvíjet svou hudební kreativitu, hrát podle akordových značek, vytvářet vlastní hudební doprovody k melodickým linkám nebo jednoduché hudební improvizace.

Ročníkové výstupy předmětu: Klavírní doprovod, improvizace

I. stupeň

4. ročník, žák:

- zahraje základní harmonické funkce – tónika, dominanta
- doprovodí jednoduchou písničku s možností využití tóniky a dominanty
- zahraje jednoduché rytmické doprovody k interpretovaným písním
- vyjmenuje hudební prostředky k vyjadřování emocí
- vyjmenuje výrazové možnosti klavíru
- zahraje akordy dle základních harmonických značek – kvintakordy

5. ročník, žák:

- zahraje základní harmonické spoje tónika, dominanta, subdominanta
- zahraje různé doprovodné figury
- vytvoří malé změny v melodickém hlase
- provede analýzu jednoduchých skladeb, rozpozná tónorod, tóninu, motiv, charakter skladby, žánr
- zahraje akordy dle základních harmonických značek – kvintakordy včetně obrátů

6. ročník, žák:

- zahraje základní harmonické funkce tónika, dominanta, subdominanta v různých tóninách
- zahraje jednoduché melodické ozdoby v lidových písních
- provede transpozici alespoň do 2 tónin
- zahraje akordy dle harmonických značek – základní septakordy

7. ročník, žák:

- předvede nabyté vědomosti variační i doprovodné
- v rámci improvizace jednoduchých písní použije modulaci do ostatních tónin za pomoci dominantního septakordu dané tóniny
- rozezná dur-mollový terén od modálního, diatoniku od chromatiky, pentatoniky a celotónového systému.
- zahraje podle harmonických značek bez přípravy

II. stupeň

1. ročník, žák:

- hraje dle harmonických značek při interpretaci písní lidových i tanečních
- předvede získané invenční a improvizální znalosti z I. stupně studia
- transponuje vybrané písně
- zahraje akordy dle harmonických značek

2. ročník, žák:

- předvede improvizální techniky i v souhře s druhým hráčem
- kombinuje možnosti improvizálního doprovodu s melodickou improvizací
- vhodným způsobem upraví sazbu akordického doprovodu

3. ročník, žák:

- improvizuje jednoduché písně s použitím vlastního harmonického doprovodu
- rozliší charakter melodií určených k improvizaci
- předvede jednoduché modulace a dokáže je smysluplně a prakticky použít ve svých improvizacích

4. ročník, žák:

- předvede všechny získané dovednosti v oblasti klavírního doprovodu a improvizace
- v rámci doprovodu jedné skladby/písně střídá různé druhy doprovodných figur
- improvizuje s použitím kontrastu, gradace a kulminace

6.5. Nepovinné vyučovací předměty

6.5.1. Vyučovací předmět: Hudební teorie

Charakteristika

Výuka je zaměřena především pro žáky, kteří mají hlubší zájem o studium a chtějí dále studovat na střední nebo vysoké škole hudebního, hudebně-pedagogického zaměření. Cílem výuky je připravit žáky k přijímacím zkouškám z oblasti hudební teorie na tyto školy. Obsahem výuky je především zdokonalení a prohloubení již nabytých znalostí z Hudební nauky na úroveň, která odpovídá požadavkům přijímacích zkoušek. Vyučovací předmět Hudební teorie se vyučuje ve skupině 2 až 5 žáků, z organizačních důvodů výjimečně individuálně.

Ročníkové výstupy předmětu: Hudební teorie:

6. a 7. roč. a II. stupeň, žák:

- přečte a zapíše noty v G klíči v celém rozsahu notové osnovy
- přečte a zapíše noty v F klíči v celém rozsahu notové osnovy
- rozlišuje, vyjmenuje, napíše durové a molové stupnice (včetně harmonické a melodické) do 7 křížků a bé.
- rozlišuje, vyjmenuje, napíše základní a odvozené intervaly směrem nahoru i dolů
- rozlišuje, vyjmenuje, napíše doškálné kvintakordy (durové, molové včetně obrátů, dále pak zvětšený a zmenšený) a dominantní septakord.
- rozlišuje, vyjmenuje, napíše základní italskou terminologii včetně tempových, dynamických, přednesových a jiných značek
- rozlišuje, vyjmenuje, napíše notové délky a jejich sčítání v rámci rytmického členění taktů
- prokáže základní orientaci ve stylových obdobích evropské hudby od baroka po současnost včetně přehledu o nejvýznamnějších skladatelských osobnostech a jejich tvorbě.
- sluchem rozliší výšku a délku not
- zpěvem (brumendo, pískáním) reprodukuje tóny a přenáší je jiných oktáv do vlastní hlasové polohy
- sluchem rozliší a postupně zazpívá tóny harmonicky zadávaných intervalů a akordů (trojzvuky i čtyřzvuky)
- zazpívá požadovaný interval nebo akord od zadaného tónu
- sluchem rozpozná doškálné intervaly a kvintakordy (včetně obrátů)
- sluchem rozezná metrum skladby
- pomocí sluchu si zapamatuje a následně reprodukuje melodických úryvky, písně a rytmické útvary

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor má na naší škole dlouholetou tradici. Obor může studovat široká věková škála zájemců, od těch nejmenších až po dospělé. Výuka probíhá ve dvou výtvarných ateliérech. Nabízíme rozličné přístupy ke vzdělávání, které respektují představy budoucích žáků. Výuka probíhá ve skupinách, s ohledem na věk, dosavadní zkušenost s oborem, dle individuálních potřeb žáka.

V rámci skupinové výuky uplatňujeme individuální přístup, kdy žáka postupně vedeme k získání vlastního názoru, osobitého výtvarného rukopisu, znalosti výtvarných způsobů vyjadřování pro vlastní tvorbu, orientaci ve výtvarné tvorbě a kultuře. Nabízíme možnou cestu, jak žáka rozvíjet v oblastech, které jsou mu blízké a ve kterých chce získat hlubší znalosti a dovednosti. Studium výtvarného oboru je pro starší žáky nezastupitelnou přípravou ke studiu na školách uměleckého zaměření.

Vyučovacími předměty jsou **Výtvarná tvorba** a **Výtvarná tvorba a kultura**. **Výtvarná tvorba** zahrnuje veškeré výtvarné techniky, plošné, prostorové, objektové, akční a jiné, klasické, nové i experimentální, žák se seznamuje s procesem tvorby, s výtvarnými materiály. **Výtvarná tvorba a kultura** navíc také seznamuje žáka s odbornými pojmy, historií výtvarného umění, směřuje žáka k potřebě sledovat kulturní dění a orientovat se v něm. Jedná se o integrovaný vyučovací předmět, který funkčně a účelně propojuje výtvarnou praxi a teorii.

7.1. Přípravné studium k I. stupni

Učební plán:

Povinné předměty	1. ročník:	2. ročník:
Výtvarná tvorba	3	3

Organizace výuky:

- Předmět Výtvarná tvorba se vyučuje v kolektivu 8-15 žáků, organizačně lze sloučit výuku pro oba ročníky

Ročníkové výstupy předmětu: **Výtvarná tvorba**

1. a 2. ročník, žák:

- umí správně uchopit základní kresebné a malířské nástroje
- dovede nakreslit i namalovat: bod, linii, tvar, skvrnu, plochu, celek, detail
- vysvětlí pojmy malba a kresba, a rozdíl mezi nimi
- umí vybrat pomůcku, odpovídající vybrané kresebné a malířské technice
- vyjmenuje, ukáže různé typy malířských štětců
- dodržuje základní pracovní návyky: příprava prostoru pro práci, orientace v ateliéru, dodržování čistoty, úklid po práci
- postupně dokáže pouze díky pozorování zachytit reálný vzhled předmětů, člověka
- rozpozná a ukáže teplé a studené barvy
- provádí základní grafické techniky, které nevyžadují složitou přípravu, fyzickou sílu a přesnost, tedy ruční otisk nalezených materiálů, frotáž, papírořez a jiné
- umí převést zadaný úkol či téma do plastické podoby z hlíny, papíru, drátu a dalších materiálů
- zvládá pracovní činnosti jako stříhání, spojování částí materiálu lepením, vázáním, provlékáním
- sám si připraví již známé výtvarné pomůcky i materiál

- řeší jednoduché úkoly a proces tvorby, od návrhu po realizaci
- dovede zhodnotit výsledek své práce i ostatních

7.2. Přípravné studium k II. stupni

Charakteristika

V přípravném studiu II. stupně se žák ve zkrácené podobě seznamuje se základy výtvarné tvorby, tedy výtvarnými vyjadřovacími prostředky, základními výtvarnými technikami, pomůckami, a procesem tvorby. Součástí je i výtvarná teorie, tedy získání povědomí o historii výtvarného umění a seznámení se s odbornými pojmy. Cílem je co nejlépe začlenit nového žáka do studia, aby mohl bez potíží přejít do 1.ročníkull. stupně.

Učební plán:

Povinné předměty	1. ročník
Příprava k výtvarné tvorbě a kultuře	3

Organizace výuky:

Předmět Příprava k výtvarné tvorbě a kultuře se vyučuje v kolektivu 8-15 žáků

Ročníkové výstupy předmětu: Příprava k výtvarné tvorbě a kultuře:

1. ročník, žák:

- rozliší a pojmenuje známé výtvarné pojmy a techniky, se kterými se již setkal v předchozím studiu na základní škole nebo základní umělecké škole
- zkvalitňuje provedení jednotlivých fází procesu tvorby
- technicky zvládá výtvarné výrazové prostředky, se kterými se již setkal v předchozím studiu na základní škole nebo základní umělecké škole

7.3. Základní studium

7.3.1. Studijní zaměření: Výtvarná tvorba a kultura

Charakteristika

Absolvent základního studia získává základy praxe i teorie, aby tyto znalosti mohl dále samostatněji využít nejen v dalším studiu, ale i ve své vlastní tvorbě. Žáka postupně vedeme k vytvoření si vlastního názoru, osobitého výtvarného rukopisu, jehož pevným základem je znalost výtvarných způsobů vyjadřování, orientace ve výtvarné tvorbě a kultuře.

Dle zájmu žáků, kteří se rozhodli pokračovat ve studiu na školách výtvarného zaměření, kde podmínkou přijetí je talentová zkouška, je možno výuku přizpůsobit jejich individuálním potřebám.

Učební plán:

Povinné předměty	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Výtvarná tvorba a kultura	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Organizace výuky:

- Předmět Výtvarná tvorba a kultura se vyučuje v kolektivu 8-15 žáků; výuka může být organizačně sloučena mezi ročníky I. a II. stupně a studia pro dospělé

Ročníkové výstupy předmětu: Výtvarná tvorba a kultura

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede správné uchopení základních kresebných a malířských nástrojů
- nakreslí, namaluje a zároveň pojmenuje: bod, linii, tvar, skvrnu, plochu, celek, detail
- rozliší, použije pojem malba a kresba
- popíše názvy základních kresebných a malířských technik
- vybere a správně pojmenuje pomůcku, odpovídající vybrané kresebné a malířské technice
- pojmenuje typy malířských štětců a dokáže s nimi zacházet vhodným způsobem
- dodržuje základní pracovní návyky: příprava prostoru pro práci, orientace v ateliéru, materiálu, pomůckách, samostatný výběr výtvarných potřeb pro práci, dodržování čistoty, zodpovědná péče o pomůcky, úklid po práci
- postupně dokáže díky pozorování a měření zachytit reálný vzhled předmětů, člověka
- rozpozná a ukáže teplé a studené barvy, ovládá malířskou metodu míchání základních barevných odstínů
- provádí základní grafické techniky, které nevyžadují složitou přípravu, fyzickou sílu a přesnost, tedy ruční otisk nalezených materiálů, frotáž, papírořez a jiné
- provede zadaný úkol či téma do plastické podoby z hlíny, papíru, drátu a dalších materiálů
- předvede lépe a přesněji pracovní činnosti jako stříhání, spojování částí materiálu lepením, vázáním, provlékáním
- sám si připraví již známé výtvarné pomůcky i materiál
- popíše vybrané výtvarné dílo a použije již známé odbornější pojmy
- samostatně a soustředěně řeší jednoduché úkoly a proces tvorby, od návrhu po realizaci

- vlastními slovy zhodnotí výsledek své práce
- pracuje ve skupině i samostatně

2. ročník, žák:

- správně uchopí a použije základní kresebné a malířské nástroje
- přesně a kvalitně nakreslí, namaluje výtvarné prvky, smysluplně je používá a umísťuje je do formátu podkladu
- pojmenuje typy malířských štětců a umí vybrat odpovídající typ a velikost pro vybranou techniku či potřebný výsledek
- předvede malířskou metodu míchání základních barevných odstínů, jejich zesvětlování a ztmavování
- vybere pro kresbu a vyjádření světla a stínu vhodnou sílu tužky
- zachytí reálný vzhled předmětů, člověka a postupně tak opouští naučené dětské schéma tvorby
- nakreslí, namaluje, vytvoří objekt díky pozorování a měření reálných tvarů, velikosti, vyjádří povrch, světlo a stín, perspektivu, barevnost
- předvede základní grafické techniky, které již vyžadují složitější přípravu, určitou fyzickou sílu a přesnost, umí použít a popsat potřebné pomůcky
- předvede pracovní činnosti jako stříhání, spojování částí materiálu lepením, vázáním, provlékáním, šitím, drátováním
- samostatně a soustředěně řeší jednoduché úkoly a proces tvorby, od návrhu po realizaci
- popíše vybrané výtvarné dílo již známým odborným názvoslovím, rozliší jeho základní prvky
- vlastními slovy zhodnotí výsledek své práce i práce ostatních

3. ročník, žák:

- samostatně vybere a připraví vhodné inspirativní materiály pro zadanou práci a dále je převádět do vizuální podoby
- vysvětlí a předvede kombinaci různých podob kresebných stop, malířských, grafických pomůcek a nástrojů
- vysvětlí zákonitosti vyzování a použije je v praxi
- vyjádří zadaný úkol v odpovídající či určené perspektivě
- předvede práci u malířského stojanu a sám si pro tento způsob práce vše připraví
- rozlišuje základní dělení výtvarných technik, plošné, prostorové, objektové a akční a je schopen je kombinovat
- v plošné, prostorové i objektové tvorbě detailněji rozpoznává výstavbu tvaru a podobu jeho povrchu, strukturu
- zachytí skutečnost, a tak i věrohodněji svou fantazii
- při tvorbě použije a kombinuje netradiční techniky, inspirované materiálem
- přesněji a kvalitněji převádí zadaný úkol či téma do plastické podoby z hlíny, papíru, drátu a dalších materiálů pro prostorovou a objektovou tvorbu
- smysluplně diskutuje o své práci, s použitím odborných pojmů
- samostatněji vybírá vhodnou výtvarnou techniku a pomůcky pro zadaný úkol či téma
- pozná vybrané umělecké slohy a umělce

4. ročník, žák:

- zdokonaluje technické provedení zadaného úkolu
- rozlišuje výtvarnou symetrii a asymetrii
- v plošné tvorbě umí různými způsoby vyjádřit tvar a povrch, objem světlem a stínem, barvou, šrafuou, kresebnou studií
- zadané úkoly vyjádří plasticky pomocí reliéfu, plastiky, objektu, strukturami
- vyjádří pohyb, prostor, proměnu, shodu
- kompozičně rozvrhne daný formát a popíše označení nejpoužívanějších formátů
- rozpoznává jednotlivé druhy umění, kresba, malba, socha, grafika, fotografie, užitě umění, digitální tvorba, architektura
- popíše pojmy harmonie, kontrast, rytmus, proporce a umí je použít
- předvede malířskou techniku míchání základních i doplňkových barev
- citlivěji rozlišuje barevné odstíny a v plošné tvorbě vhodně používá jejich širší škálu a intenzitu
- rozeznává druhy a rozdíly mezi barvami, barvy základní, doplňkové, teplé, studené, klidné, dynamické
- svá hotová díla vhodně upraví a zdokumentuje

5. ročník, žák:

- v práci postupuje od celku k detailu
- detailněji, tedy věrohodněji zobrazí skutečnost již v nových souvislostech a svých námětech
- ve své tvorbě pracuje v plošných, prostorových, objektových i akčních rovinách
- v objektové tvorbě používá vícehledovost
- při práci s hmotou předvede sochařský i keramický způsob práce, odebírání, přidávání, vrstvení, prořezávání
- popíše základní pravidla práce s písmem
- použije písmo jako výtvarný prvek ve všech druzích umění
- v plastickém vyjadřování experimentuje s různými materiály, jako jsou různé druhy a struktury papíru, sádra, sádrový obvaz, PVC, polystyren, textil, přírodní materiály
- běžné vizuální subjekty použije v nezvyklých a nových spojeních
- u záměrně vymezených úkolů samostatně určí technické řešení
- smysluplně argumentuje a obhájí své nápady, pojetí a technické řešení zadaných úkolů
- porozumí neobvyklému pojetí uměleckého díla, symbolům, nadsázce, náznaku, skrytému smyslu
- ve své tvorbě lépe odhadne své možnosti i omezení
- samostatně vybere vhodné podněty a inspiraci ke své práci
- smysluplně obhájí svůj názor i výtvarnou práci a zároveň respektuje názor i výtvarný projev jiných

6. ročník, žák:

- bezproblémově předvede proces tvorby, od návrhu po realizaci
- výtvarně vyjádří perspektivu pozorovanou i potřebnou pro svůj výtvarný záměr
- popíše výtvarné dílo, použitou techniku, pomůcky, druh umění
- samostatně hledá podněty pro inspiraci a vhodně je upravuje
- dané téma či záměr vyjádří abstraktně
- vysvětlí pojem kontrast, symbol, výtvarná nadsázka, etika a ne-etika v umění, kým a vkus, originál a kopie, abstraktní a konkrétní, klasický a moderní
- vyjmenuje, popíše nejdůležitější vybrané umělecké slohy a umělce
- smysluplně argumentuje a obhájí své nápady, pojetí a technické řešení zadaných úkolů

7. ročník, žák:

- vyhledá informace ke své absolventské práci podle svého individuálního zaměření
- v tvorbě použije klasické i moderní technologie
- vytvoří větší tematický celek ve vybraném druhu umění
- vytvoří referát či prezentaci o Výtvarné kultuře, období či umělce volí dle pokynů učitele i samostatně
- pojmenuje veškeré známé výtvarné pojmy a techniky
- popíše základní typické znaky vybraných uměleckých slohů a umělců, dle výběru učitele pro výukové či inspirativní účely
- své získané praktické dovednosti i teoretické znalosti vkusně a zároveň osobitě prezentuje formou závěrečné absolventské práce
- dokáže samostatně zvolit téma i techniky absolventské práce
- předvede vhodné možnosti prezentace své práce a její zákonitosti, tedy obhajoba ústní, písemná, úprava hotových prací, instalace, možnosti archivace a dokumentace, vytvoření portfolia
- svou práci obhájí a vyjádří svůj vlastní výtvarný názor s použitím odborných pojmů

II. stupeň

1. ročník, žák:

- technicky zvládá výtvarné výrazové prostředky, se kterými se setkal v předchozím studiu
- dokáže samostatně realizovat svůj výtvarný záměr, od nápadu po realizaci
- je schopen kombinovat klasické i moderní technologie
- v komunikaci používá vhodné výtvarné pojmy
- umí smysluplně obhájit své názory a stanoviska
- zkvalitňuje samostatný proces tvorby a své výsledky práce, postupně nalézá osobitý výtvarný rukopis a sobě vlastní výtvarnou techniku

2. ročník, žák:

- předvede základní výtvarné techniky, samostatně zvolí vhodnou variantu dle svého požadovaného záměru
- prostřednictvím informačních technologií a jiným zdrojů, jako jsou tiskoviny, internet, filmy, dějiny výtvarné kultury, čerpá inspiraci pro svou výtvarnou činnost
- vhodně instaluje své výtvarné práce v rámci výstav ve škole i mimo ni

3. ročník, žák:

- správně použije odbornou terminologii
- vyjmenuje a popíše vybrané umělecké slohy a směry
- zkvalitňuje provedení jednotlivých fází procesu tvorby
- do své práce vhodně vnáší svůj osobitý výtvarný rukopis
- experimentuje s již známými technikami, pomůckami, tedy hledá nová originální řešení
- ústně obhájí svou práci, tedy výběr tématu, nápad, výběr techniky, způsob zpracování a výsledek

4. ročník, žák:

- vyhledá informace ke své absolventské práci podle svého individuálního zaměření
- dle možností školy v tvorbě předvede klasické i moderní technologie
- vytvoří větší tematický celek ve vybraném druhu umění
- vytvoří referát či prezentaci o výtvarné kultuře, období či umělci, dle pokynů učitele, podává návrhy
- vyjmenuje, popíše veškeré známé výtvarné pojmy a techniky
- rozpozná základní typické znaky vybraných uměleckých slohů a umělců, dle výběru učitele pro výukové či inspirativní účely
- své získané praktické dovednosti i teoretické znalosti vkusně a zároveň osobitě prezentuje ve formě závěrečné absolventské práce
- samostatně navrhne téma i techniky absolventské práce
- použije vhodné možnosti prezentace své práce a její zákonitosti, tedy obhajoba ústní, písemná, úprava hotových prací, instalace, možnosti archivace a dokumentace, vytvoření portfolia
- svou práci obhájí, vyjádří svůj vlastní výtvarný názor s použitím odborných pojmů

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční obor se snaží podchytit a rozvíjet taneční a pohybové nadání dětí. Každému žákovi umožňuje podle míry jeho schopností a zájmu takové základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších aktivitách. Studium v ZUŠ je rovněž nezastupitelnou přípravou ke studiu na konzervatoři nebo tanečním gymnáziu.

Žáci se učí správnému držení těla, vnitřní citlivosti, vnímavosti, představitivosti, hudebnímu a prostorovému cítění, tvořivosti. Studium tanečního oboru vychovává člověka v jedince s krásným držením těla, s pohybovými návyky pro svůj osobní rozvoj a kulturní bytost, jenž je schopná ocenit kulturní a umělecké hodnoty.

8.1. Přípravné studium k. I. stupni

Charakteristika

Náplní přípravného studia je rozvíjet přirozené schopnosti dětí, odstraňovat špatné pohybové návyky. Vede žáka ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa. Rozvíjí taneční projev žáků a taneční techniku. Učí prostorové orientaci a vhodnými prostředky motivuje k vzájemným vztahům. V improvizaci podněcuje pravdivé vyjádření a využívá vlastních námětů dětí. K vyjadřování svých citů a myšlenek, k rozvoji tanečního projevu se ve výuce využívá jednoduchých lidových tanečních her a tanců, pohybových a tanečních her s náčiním a drobných hudebních skladeb pro děti.

Učební plán:

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník
Taneční průprava a akrobacie	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Taneční průprava a akrobacie se vyučuje v bloku v kolektivu 8-15 žáků; výuka může být organizačně sloučena pro oba ročníky přípravného studia

Ročníkové výstupy předmětu: Taneční průprava a akrobacie

1. ročník – 2. ročník, žák:

- tvořivě reaguje na pohybové podněty učitele
- přirozeným projevem ztvárňuje jednoduché motivace (zvířátka, řemesla...)
- správně dýchá při chůzi i běhu
- předvede jednoduchou taneční etudu – kombinace chůze, běhu, tleskání...
- spolupracuje s ostatními dětmi ve skupině
- předvede elementární hudebně-pohybové návyky a dovednosti
- rozlišuje rychlé a pomalé tempo, vytleská rytmus
- pracuje ve skupině – orientuje se v prostoru
- předvede základní převaly a jednoduché prvky ze základní gymnastiky (zajíček, čertík, housenka, jablíčko aj.)

8.2. Přípravné studium k II. stupni

Charakteristika

Cílem je připravit žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia k další studiu tanečních technik v II. stupni, zejména klasického, lidového a moderního tance, rovněž odstranit špatné pohybové návyky a budování správného, vyváženého držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa. Rozvíjí taneční projev žáků a v improvizaci podněcuje pravdivé vyjádření a využívá vlastních námětů dětí. Motivuje žáky k samostatnému a kritickému zhodnocení pohybového materiálu, s použitím odborné terminologie.

Učební plán:

Povinné předměty	1. ročník
Úvod do tanečních technik	2

Organizace výuky:

- Předmět Úvod do tanečních technik se vyučuje bloku v kolektivu 6-15 žáků

Ročníkové výstupy předmětu: Úvod do tanečních technik

1. ročník, žák:

- pohybuje se v různých prostorových formacích a udržet postavení vzhledem ke skupině
- předvede základní pozice paží a chodidel v rámci techniky klasického tance, rozvíjí pohyblivost kyčelních kloubů a páteře
- pohybuje se v prostoru po různých drahách, zvládá plynulý přechod z vertikální do horizontální roviny
- předvede krátké vazby se zaměřením na švihy dolních končetin, pohyb pánve a trupu v nízkých polohách, využití techniky floorwork (převaly, kotouly, přitažení a odtlačení)
- předvede chůzi a běh se sníženým i zvýšeným těžištěm
- předvede základní dálkové skoky a přípravy na točky
- pojmenuje ukázky různých tanečních technik, dovede vyjádřit svůj názor při hodnocení tanečního projevu s využitím odborných pojmů
- pohybově ztvární zadané téma s využitím improvizace, použije rekvizitu jako součást tanečního projevu

8.3. Základní studium

8.3.1. Studijní zaměření: Umění v pohybu

Charakteristika

Studium učí žáka vnímat tanec jako komplexní multižánrový umělecký proces tvořivosti, který klade důraz na zdravý životní styl a aktivitu žáka prostřednictvím tanečních činností. Opírá se při tom o tradiční postupy taneční pedagogiky, a také motivuje k hledání nových možností.

Učební plán:

Povinné předměty	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hudebně-pohybová průprava	1	1	1								
Moderní techniky				2	2	2	2	2	2	2	2
Taneční tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taneční techniky			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizace výuky:

- Ročníková výuka všech předmětů probíhá v bloku v kolektivu 5-15 žáků
- Organizačně lze výuku sloučit pro 1. a 2. ročník I. stupně; 4. až 7. ročník I. stupně se všemi ročníky II. stupně a studiem pro dospělé

Ročníkové výstupy předmětu: Hudebně-pohybová průprava

1. ročník, žák:

- předvede pohyb v přímých drahách z místa pohybu všemi směry.
- při práci ve skupině využívá volného prostoru.
- Předvede základní taneční chůzi a běh. Umí provést jednoduché cviky na zvětšování rozsahu kyčelního kloubu a cviky k přiměřenému posílení některých svalových skupin.
- předvede základní prvky na zadané tempo a rytmus, rozpozná předeheru a závěr skladby.

2. ročník, žák:

- předvede pohyb v kruhu, diagonále či šachovnicovém postavení.
- udrží vzájemné postavení vůči skupině při řízených pohybech.
- pohybuje se v různých seskupeních, ve dvojicích či samostatně.
- samostatně provede základní cviky pro vypracování správného držení těla v lehu na zádech.
- popíše optimální postavení těla dle těchto zásad: udržet vzpřímenou páteř a postavení hlavy, rozložená ramena, spuštěné lopatky, udržet zapojením svalů pánevního dna aktivní pánev a napětím svalů horních a dolních končetin jejich požadovanou polohu případně pohyb.
- taneční prvky provede v zadaném tempu a rytmu

3. ročník, žák:

- při běhu a chůzi udrží správné držení těla.
- reaguje na změnu tempa, rytmu, zpomalování, zrychlování.
- popíše souvislosti mezi pohyby, které sestavuje za účelem tanečního vyjádření (rytmické, dynamické a tempové)
- prostřednictvím „hry na tělo“ zopakuje zadání základních metrických hodnot (metrum, tempo, rytmus) skladby, při improvizaci přizpůsobí pohyb hudební formě např.: hudební takt či věta.

Ročníkové výstupy předmětu: Moderní techniky

4. ročník, žák:

- propojí pohyb na místě ve vertikální rovině s pohybem v rovině horizontální.
- předvede vedený a švihový pohyb paží.
- předvede krátké vazby zaměřené na pohyb pánve, trupu v nízkých polohách, umí vazby na procvičení trupu
- popíše, opraví optimální postavení těla dle stanovených zásad v pohybech na místě u svých spolužáků.

5. ročník, žák:

- pomocí oblých a přímých drah pohybem z místa propojí různé prostorové formace (např. kruh, řada, zástup, šachovnicové postavení aj.).
- předvede chůzi se sníženým i zvýšeným těžištěm
- předvede rolování páteře, hrudní záklon
- předvede v krátkých vazbách izolace jednotlivých částí těla.
- při improvizaci ve skupině, dvojici či samostatně udržuje dané postavení a využívá volný prostor.

6. ročník, žák:

- propojí pohyb s plynulým přechodem z vertikální roviny do horizontální roviny a opačně.
- předvede dálkové skoky – dálkový, jelení, chassé s obratem o 180° aj.
- předvede přípravu pro točky v paralelní pozici
- propojí podřepy, výpony, pérování s kombinací s vedeným či švihovým pohybem paží.
- předvede krátké vazby se zaměřením na švihy dolních končetin v nízkých polohách, využití techniky floorwork.
- předvede převaly na zádech a náročnější typy kotoulů.
- popíše pohybové ukázky například z oblasti floorwork od techniky Lestera Hortona nebo capoeira a vyjádří svůj názor při hodnocení tanečního projevu.

7. ročník, žák:

- předvede kombinace švihů paží, skoky v kombinacích.
- předvede točení paralelně i vytočeně.
- popíše pohybové ukázky například z oblasti Jazz dance od techniky Marthy Graham nebo některých společenských tanců a vyjádří svůj názor při hodnocení tanečního projevu s využitím odborných pojmů.
- po zhlédnutí choreografie popíše s využitím odborných pojmů námět nebo děj, případně použitou dramaturgickou strukturu pohybu, hudby a jevištních prvků aj.
- osvojené pohyby vybírá a sestavuje je za účelem tanečního vyjádření např. při tvorbě své absolventské práce.

- komunikuje ve skupině, předvede kontaktní improvizaci.
- pracuje ve skupině, skupinově připraví námět na taneční kompozici.

II. stupeň

1. ročník, žák:

- naváže nové pohyby na techniky např. z oblasti klasického tance, techniky José Limona aj. probrané na I. stupni a k nim přiřadit odpovídající pojmy.
- předvede kombinaci pohybu, zadržení a pádu

2. ročník, žák:

- při tanci s partnerem a se společnou rekvizitou udrží zadanou prostorovou formaci a střídání improvizací s řízeným pohybem ve vymezeném prostoru, prostředí, čas.
- naváže nové pohyby na techniky např. z oblasti floorwork, techniky Lestera Hortona, capoeira aj. probrané na I. stupni a k nim přiřadit odpovídající pojmy.
- prostřednictvím tanečních kroků nebo pohybů vytvoří zadání základních metrických hodnot, při improvizaci přizpůsobí pohyb hudební formě např.: sonátová forma, koncert a ovládá terminologii a související hudební značky.

3. ročník, žák:

- individuálně ztvární zadaný pohybový úkol s využitím imaginární rekvizity či kostýmu.
- naváže nové pohyby na techniky (např. z oblasti Jazz dance, techniky Marthy Graham, některých společenských tanců a „České besedy“ aj.) probrané na I. stupni a k nim přiřadit odpovídající pojmy.

4. ročník, žák:

- při tanci s partnerem a se společnou rekvizitou udrží zadanou prostorovou formaci, vyjádřit rytmické, dynamické a tempové změny, střídání improvizací s řízeným pohybem ve vymezeném prostoru a zohlednit v projevu zadanou hudební formu.
- popíše, pojmenuje pohyby například z oblasti Contemporary dance od Historických tanců nebo „zdravotních tělesných cvičení (jóga a meditace, péče o tělo atd.) a vyjádří svůj názor při hodnocení tanečního projevu.
- přiřadí odpovídající pojmy např. z oblasti Contemporary dance, Historických tanců, „zdravotních tělesných cvičení (jóga a meditace, péče o tělo atd. aj.) k odpovídajícímu tanečnímu žánru.
- vlastními slovy zhodnotí míru naplnění osobního maxima ve vztahu k partnerovi či skupině v průpravných činnostech.
- prostřednictvím tanečních kroků nebo pohybů vytvoří choreografii s dynamickými, agogickými a obsahovými změnami na danou skladbu, dokáže při improvizaci přizpůsobit pohyb hudební formě např.: symfonická báseň, symfonie a ovládá terminologii a související hudební značky.
- za účelem tanečního vyjádření vytvoří ukázkou z pohybů a to na základě rytmické, dynamické, tempové, estetické, historicko-společenské souvislosti a struktury hudební nebo taneční formy.
- při hodnocení námětu, děje, použité dramaturgické struktury, pohybu, hudby, jevištních aj. prvků vyjádří své myšlenky, zaujme postoj k názorům ostatních a diskutovat o vybraném obsahu choreografie (např. absolventské práce).

Ročníkové výstupy předmětu: Taneční tvorba

1. ročník, žák:

- individuálně ztvární zadaný pohybový úkol.
- předvede jednoduché pohybové hry, říkadla
- improvizuje na jednoduché téma inspirované ročním obdobím, pohádkovým motivem
- nacvičí taneční choreografii, která vychází z látky probrané v daném ročníku, veřejně vystupuje

2. ročník, žák:

- zapojuje se do přípravy taneční kompozice nápadem.
- při tanci použije rekvizity (míčky, stuhy aj.)
- improvizuje na jednoduché téma inspirované ročním obdobím, přírodou
- nacvičí a zapojí se při vytváření choreografie vlastním nápadem. Veřejně vystupuje

3. ročník, žák:

- pojmenuje rekvizitu jako součást tanečního tématu
- Individuálně ztvární zadaný pohybový úkol inspirovaný nápadem
- při improvizaci-pohybu na místě použije pohybové náčiní a rekvizity
- po zhlédnutí taneční kompozice s využitím odborných pojmů popíše námět, případně použitou dramaturgickou symboliku (přírodní tematika, hry aj.)

4. ročník, žák:

- navrhne kostým a případně jinou vhodnou součást tanečního tématu
- svou fantazií rozvine zadané téma v drobné taneční skladbě
- improvizuje na zadané téma

5. ročník, žák:

- navrhne námět či téma k určené taneční kompozici
- předvede tanec s partnerem a se společnou rekvizitou v tanečních skladbách
- po zhlédnutí taneční kompozice s využitím odborných pojmů popíše námět, případně použitou dramaturgickou symboliku (barvy, tvary aj.)

6. ročník, žák:

- navrhne vhodnou hudbu, rekvizitu, případně jinou potřebnou součást tanečního tématu
- pracuje v kolektivu na přípravě tzv. inspirovaného pohybu.
- předvede improvizaci s parterem a se společnou rekvizitou

7. ročník, žák:

- navrhne vhodnou hudbu, rekvizitu, případně jinou potřebnou součást k choreografii
- připraví inspirovaný pohyb a zprostředkuje jej ostatním
- při improvizaci použije imaginární rekvizity

II. stupeň

1. ročník, žák.

- vyhledá chybné provedení nebo špatné postavení těla v tanečním projevu.
- vlastními slovy zhodnotí míru naplnění osobních potřeb (např. intelektuálního rozvoje, emocí, koordinace a výkonnosti pohybu) a sdílení společného cíle při tvořivých činnostech a improvizaci

2. ročník, žák:

- vlastními slovy zhodnotí míru naplnění osobního maxima ve vztahu k partnerovi či skupině při tvořivých činnostech a improvizaci
- vlastními slovy vyjádří své myšlenky a respektuje názory ostatních při hodnocení námětu, děje, použité dramaturgické struktury, pohybu, hudby, jevištních prvků (světlo aj.) v rámci shlédnuté choreografie

3. ročník, žák:

- vlastními slovy zhodnotí míru naplnění osobních potřeb (např. intelektuálního rozvoje, emocí, koordinace a výkonnosti pohybu) a sdílení společného cíle v průpravných činnostech
- vyhledá chybné provedení a nedostatky taneční inscenace

4. ročník, žák:

- při improvizaci předvede práci s imaginárním partnerem
- vyhledá nedostatky v námětu taneční inscenace

Ročníkové výstupy předmětu: Taneční techniky

3. ročník, žák:

- předvede změnu směru a činností při pohybu v kruhu, po osmě či diagonále (např. průplet, zrcadlové postavení v pohybu, pohyb tanečníků v protisměru aj.).
- provede partnera volným prostorem a překážkou
- udrží vzájemné postavení vůči skupině při improvizaci
- předvede 1., 2., 3., pozici paží a pozice nohou. Battement tendu z I. pozice en croix čelem a bokem k tyči, demi-plié, relevé, battement tendu jeté z I. pozice
- popíše pohybové ukázky například z oblasti dětských lidových a tanečních her od techniky taneční gymnastiky a vyjádří svůj názor při hodnocení tanečního projevu s využitím odborných pojmů
- popíše optimální postavení těla dle stanovených zásad v polohách na místě

4. ročník, žák:

- individuálně ztvární zadaný pohybový úkol s rekvizitou
- sdílí partnerem společnou rekvizitu
- předvede V. pozici nohou, pozice paží, přípravné port de bras. Battement tendu z V. pozice en croix bokem k tyči. Příprava na rond de jambe par terre, passé a developé
- prostřednictvím „hry na tělo“ zopakuje zadání základních dynamických hodnot skladby, při improvizaci přizpůsobí pohyb hudební formě např.: malá a velká písňová forma, průpravné členění doprovodu (předehra – hudební fráze – dohra (závěr))

5. ročník, žák:

- při improvizaci-pohybu z místa použije pohybové náčiní a rekvizity
- předvede polohu sur-le-cou-de-pie, příprava na temps levé sauté u tyče, rond de jambe par terre
- popíše souvislosti mezi pohyby, které sestavuje za účelem tanečního vyjádření a strukturou hudební skladby (formou)
- popíše pohybové ukázky například z oblasti folklórního tance od klasické taneční techniky nebo techniky Josého Limona a vyjádří svůj názor při hodnocení tanečního projevu s využitím odborných pojmů.
- popíše optimální postavení těla dle stanovených zásad v pohybech s postupem z místa a používá v pohybech na místě

6. ročník, žák:

- propojí pohyb s plynulým přechodem z vertikální roviny do horizontální roviny a opačně
- při řízených pohybech ve skupině, dvojici či samostatně udržuje dané postavení a využívá volný prostor
- prostřednictvím tanečních kroků nebo zadaných pohybů zopakuje metrické hodnoty (metrum, tempo, rytmus)
- předvede Battement tendu jeté piqué I. a V. pozice, battement fondu rozloženě čelem k tyči, dálkové skoky

7. ročník, žák:

- předvede práci s partnerem a se společnou rekvizitou v zadané prostorové formaci střídat improvizaci a řízený pohyb
- předvede temps levé sauté v V. pozici, battement relevé lent na 45°, temps levé sauté v I. a II. pozici na volnosti. Úklony, záklony u tyče, na prostoru. Attitude na 45°, balancé
- předvede optimální postavení těla dle stanovených zásad v pohybech s postupem z místa
- prostřednictvím tanečních kroků nebo pohybů předvede dynamické změny, vyjádří obsah skladby, při improvizaci přizpůsobí pohyb hudební formě např.: rondo

II. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede kombinaci pohybu vedeného, švihového na zemi, ve stoje, v pohybu z místa
- předvede aspoň tři skoky v kombinaci po diagonále
- předvede krátkou improvizaci, kde uplatní probrané taneční techniky
- individuálně ztvární zadaný pohybový úkol s využitím kostýmu

2. ročník, žák:

- předvede náročnější kombinaci pohybu vedeného, švihového na zemi, ve stoje, v pohybu z místa, i v přízemních polohách
- předvede aspoň tři skoky v kombinaci po diagonále, rovněž v kombinaci s jinými prvky (otočka, švih, pád)
- předvede již delší improvizaci (příp. s partnerem), kde uplatní probrané taneční techniky
- individuálně ztvární zadaný pohybový úkol s využitím kostýmu či rekvizity

3. ročník, žák:

- předvede pohyb vedený i švihový, zadržení, zavěšení, pérování, odraz
- zopakuje kombinaci skoků a pádů
- předvede izolace jednotlivých svalových skupin

4. ročník, žák:

- předvede pohyb vedený i švihový, zadržení, zavěšení, pérování, odraz
- zopakuje kombinaci skoků a pádů, předvede rychlé nastudování dané vazby
- předvede izolace jednotlivých svalových skupin a jejich využití v kombinacích

9. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

LDO – literárně - dramatický obor nabízí žákům práci v kolektivu i individuálně prostřednictvím tvořivých činností. Žáci rozvíjí své schopnosti mluvní i pohybové. Součástí výuky jsou i návštěvy divadelních představení, výstav, koncertů a účast na dalších kulturních akcích. Základem výuky je dramatická hra, která je doplněna technikami pohybového, mluvního a hudebně rytmického projevu a vede k osobitému, přirozenému a kultivovanému projevu dítěte.

9.1. Přípravné studium k I. stupni

Charakteristika

Obsahem je jednoduchá dramatická hra, založená na přirozeném projevu žáka. Jsou zde použity cvičení pohybová, mluvní a hudebně rytmická.

Učební plán:

<i>Povinné předměty</i>	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatika	2	2

Organizace výuky:

- Předmět Přípravná dramatika se vyučuje v kolektivu 4-10 žáků; výuka může být organizačně sloučena pro oba ročníky přípravného studia

Ročníkové výstupy předmětu: Přípravná dramatika

1. - 2. ročník, žák:

- předvede dechová a mluvní cvičení
- předvede pohyb v prostoru v rámci jednoduchých her
- předvede jednoduché hry s pravidly
- předvede práci s ostatními žáky a učitelem při jednoduchých hrách

9.2. Přípravné studium k II. stupni

Charakteristika

Vyučovacím předmětem je Přípravné dramatické studium, kde se žáci seznamují se základy dramatické tvorby, jako jsou herecké a mluvní návyky, divadelní pojmy, výrazové prvky, základy improvizace atd.

Učební plán:

<i>Povinné předměty</i>	1. ročník
Přípravné dramatické studium	1

Organizace výuky:

- Předmět Přípravné dramatické studium se vyučuje v kolektivu 4-10 žáků

Ročníkové výstupy předmětu: Přípravné dramatické studium

1. ročník, žák:

- požije v rámci dramatického jednání vhodné vyjadřovací prostředky
- pojmenuje v dané předloze témata a dramatické konflikty
- napíše krátký literární či dramatický text a s pomocí učitele jej převede do divadelní podoby
- předvede základní výrazové prvky (přízvuk, pauzu, intonaci, tempo, dynamiku)
- předvede krátké improvizace v rámci tématu
- předvede spolupráci s partnerem a orientuje se v hracím prostoru

9.3. Základní studium

9.3.1. Studijní zaměření: Dramatická tvorba

Charakteristika

Toto studijní zaměření rozvíjí tvořivou dramatickou činnost žáků prostřednictvím dětské hry založené na improvizaci. Průpravnými činnostmi (pohybové, mluvní, hudebně-rytmické) se žák vypracuje od spontánního projevu ke schopnosti cíleně, osobitě a samostatně se vyjadřovat dramatickým nebo slovesným projevem. Žáci jsou vedeni k interpretaci slovesného díla - práce na textu prózy a poezie. Nedílnou součástí je také práce v divadelním souboru.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Povinné předměty											
Dramatika, slovesnost a základy dramatické tvorby	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Interpretace textu			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Práce v souboru a pohyb					1	1	1		1	1	1

Organizace výuky:

- Předmět Dramatika, slovesnost a základy dramatické tvorby se vyučuje v kolektivu 4 - 10 žáků; výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé
- Předmět Interpretace textu se vyučuje individuálně ve skupině 2-5 žáků; výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé
- Předmět Práce v souboru a pohyb se vyučuje v kolektivu minimálně od 5 žáků. Výuka je organizována společně pro všechny ročníky I. a II. stupně a studium pro dospělé; hodinová dotace může být vyšší, než ukládá Učební plán

- Žák může navštěvovat výuku předmětu Práce v souboru a pohyb i dříve, než ukládá Učební plán jako předmět nepovinný

Ročníkové výstupy předmětu: Dramatika, slovesnost a základy dramatické tvorby

I. stupeň

1. ročník, žák:

- předvede jednoduchou hru s předmětem
- předvede základní artikulační a dechová cvičení
- předvede základy správného držení těla
- reaguje na své partnery v prostoru v jednoduché hře

2. ročník, žák:

- předvede pohotovou a soustředěnou interakci s učitelem a spolužáky
- předvede jednoduché pohybové dovednosti
- předvede práci ve skupině
- předvede přirozený pohyb v prostoru, přizpůsobí jej danému rytmu

3. ročník, žák:

- předvede jednoduchou charakterizaci ve studované hře
- v jednoduchých cvičeních a etudách předvede hru s partnerem a reaguje na něj
- předvede správné držení těla
- při práci s literaturou, vybere texty, které jej zaujaly, a shrne děj
- je schopen číst emoce v jednání druhých

4. ročník, žák:

- předvede dechová a artikulační cvičení při práci s mluveným slovem
- předvede prostorový pohyb v rámci skupiny
- vysvětlí, kde je těžiště těla a je schopen s ním pracovat
- reaguje ve skupinové improvizaci a spolupracuje s partnerem

5. ročník, žák:

- fixuje tvar etudy
- předvede jednoduchou slovní improvizaci
- samostatně se umělecky vyjádřit (improvizace, písemnou formou, interpretace textu)
- hereckým jednáním vyjádří emoce

6. ročník, žák:

- kriticky reflektuje svou práci i práci ostatních ve skupině
- vyjádří svůj názor k hereckým a režijním prostředkům
- experimentuje s výrazovými prostředky
- předvede správné techniky mluvního a pohybového projevu
- podílí se na společné tvorbě inscenace
- používá základní divadelní pojmy

7. ročník, žák:

- vědomě pracuje s nabytými mluvními dovednostmi
- vědomě uplatňuje rytmické, dynamické a prostorové citění při improvizacích
- vysvětlí podstatu dramatického díla a provede jeho analýzu
- aktivně se podílí na tvorbě absolventského pořadu
- zpracuje vlastní námět písemnou formou

II. stupeň

1. ročník, žák:

- vysvětlí základní pojmy dramatické a slovesné tvorby
- předvede práci se stavbou dramatické situace
- improvizuje s partnerem na dané téma (podnět)

2. ročník, žák:

- při tvorbě a interpretaci použije prostředky verbální i neverbální komunikace
- předvede práci v kolektivní improvizaci
- předvede v tvorbě nabyté mluvní i pohybové dovednosti

3. ročník, žák:

- písemně zpracuje vlastní námět
- předvede teoretické znalosti v praktických dovednostech
- vyhledá dle pokynů učitele akce týkající se umění a oboru

4. ročník, žák:

- reflektuje hereckou, výtvarnou i jinou složku shlédnuté produkce
- tvořivě pojímá svůj úkol v rámci přípravy absolventského vystoupení
- předvede všechny doposud nabyté zkušenosti
- předvede práci s námětem, tématem a myšlenkou
- kolektivně spolupracuje na dramaturgicko - režijní koncepci

Ročníkové výstupy předmětu: Interpretace textu

I. stupeň

3. ročník, žák:

- vysvětlí obsah textu
- interpretací vyjádří svůj vztah k textu
- předvede krátké pointované slovní sdělení

4. ročník, žák:

- vyjmenuje základní výrazové prvky přednesu: výrazový přízvuk, pauzu, tempo, rytmus, dynamiku, intonaci
- vyjádří jednoduchý podtext a varíruje ho
- zachytí v psaném textu vyjádření vztahu

5. ročník, žák:

- aktivně vyhledává odpovídající texty
- používá technické návyky mluvního projevu (aktivizace mluvidel, rezonance v masce, dechová opora)
- předvede jednoduchou slovní improvizaci

6. ročník, žák:

- předvede osobně zaujatou interpretaci
- provede rozbor textu
- vytvoří vlastní texty
- podílí se na způsobu konečné interpretace (jeho formě)

7. ročník, žák:

- experimentuje v různých formách literárního díla
- samostatně analyzuje umělecké dílo
- objektivně zhodnotí svou práci i práci ostatních
- aktivně sleduje a vyhledává kulturní dění v oboru

II. stupeň

1. ročník, žák

- aktivně vyhledává texty, předlohy k interpretaci
- předvede techniku mluveného projevu
- rozebere text, či jeho předlohy

2. ročník, žák

- pronese krátké sdělení bez přípravy
- vysvětlí a předvede cítění a myšlení interpretované postavy
- kreativně pracuje s rozlišnými divadelními prostředky

3. ročník, žák

- interpretuje zadaný text v rozličných žánrech
- dramaturgicky připraví jednoduchý text
- uvědoměle pracuje s výrazovými prvky přednesu

4. ročník, žák

- interpretuje náročnější zvolený text, či předlohu - monolog, dialog
- vysvětlí a použije prostředku sebereflexe
- tvůrčím způsobem zpracuje zadané úkoly

Ročníkové výstupy předmětu: Práce v souboru a pohyb

I. stupeň

5. - 7 ročník, žák:

- podřídí se zájmu celku
- předvede koordinační cvičení v pohybu
- reaguje na změny tempa a rytmu a dynamiky při pohybových variacích
- spolupracuje s celou skupinou a aktivně k ní přispívá
- vědomě usiluje o správné držení těla
- předvede koordinační cvičení s předmětem a vědomě s ním pracuje
- předvede jednoduchou pohybovou improvizaci na hudební doprovod
- dodržuje základní principy odpovědnosti za společné dílo
- předvede pohybové dovednosti v jednoduchých akcích
- vede jednoduchou pohybovou rozcvičku
- motivuje ostatní při společné tvorbě
- kriticky přistupuje ke společnému dílu v rámci dramaturgicky režijního procesu

II. stupeň

2. – 4. ročník, žák:

- aktivně se podílí při tvorbě inscenace ve všech složkách – dramaturgie, režie, scénografie, hudební složka apod.
- předvede práci s rekvizitou, loutkou, partnerem
- předvede u vybrané předlohy vlastního interpretačního postoje
- pohybově reaguje na podněty a pokouší se o stylizovaný pohyb
- předvede správné držení těla a vědomě s ním pracuje v pohybových variacích
- pohybově ztvární zadané téma
- předvede pohybovou spolupráci se skupinou a je vnímavým partnerem ve skupině
- experimentuje s dalšími pohybovými technikami

10. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci jsou do tohoto studia zařazováni ředitelem školy na žádost rodičů a na základě odborného posudku pedagogicko-psychologické poradny, případně speciálně pedagogického centra. Žáci jsou vyučováni v souladu se školním vzdělávacím programem. Vzdělávací obsah je přizpůsoben individuálním potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, případně je vypracován individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán není součástí ŠVP, nýbrž svébytným dokumentem, který je vytvářen zpravidla na jeden školní rok. V případě nutnosti konzultujeme jednotlivé problémy se specialisty, například s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, lékaři apod. Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka. Při hodnocení výsledků vzdělávání zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění. Vytváříme ve škole podnětné a vstřícné prostředí.

Žák je zařazen do výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základě splnění těchto kritérií:

- Uchazeč úspěšně vykoná talentovou zkoušku
- Žádost rodičů adresovanou škole
- Odborný posudek pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra

11. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

11.1. Žáci diagnostikovaní

Jsou žáci mimořádně nadaní, jejichž rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka může probíhat podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy může přeřadit žáka mimořádně nadaného do vyššího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

Žák je zařazen do výuky žáků mimořádně nadaných na základě splnění těchto kritérií:

- Uchazeč úspěšně vykoná talentovou zkoušku
- Žádost rodičů adresovanou škole
- Odborný posudek pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra

12. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

12.1. Zásady hodnocení:

- Při hodnocení žáka uplatňujeme zásadu pozitivní motivace a pedagogický takt. Řídíme se individuálním přístupem, čímž podporujeme především rozvoj osobnosti žáka.
- Zohledňujeme schopnosti žáka, jeho možnosti, ale také zájem, připravenost, spolupráci, dodržování pravidel a míru zapojení v rámci prezentace školy.
- Kromě individuální práce hodnotíme i zapojení do práce skupinové.
- Docházka a příprava do hodiny může mít vliv na jeho celkové hodnocení.
- Žáky hodnotíme známkou, slovně i kombinovaně.
- Žáky hodnotíme známkou minimálně 2x měsíčně.
- Žáky hodnotíme také ústní pochvalou nebo napomenutím, písemnou pochvalou.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni školou:
  - a) průběžně prostřednictvím žákovské knížky
  - b) na třídních schůzkách
  - c) případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka v konzultačních hodinách.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje škola zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy žáků v učení se projednávají v nejbližší pedagogické radě.

12.2. Způsob hodnocení:

Výroční klasifikace:

- na závěr školního roku obdrží žáci základního studia a žáci studia pro dospělé tiskopis Vysvědčení se všemi předměty a jejich hodnocením, v pololetí žáci obdrží výpis vysvědčení
- žáci obdrží tiskopis Vysvědčení se známkou 1-4 ve formě slova, včetně celkového hodnocení
- žáci přípravného studia obdrží na konci školního roku Potvrzení o studiu

Známka na vysvědčení:

1 – výborný

- pravidelná příprava do výuky; zájem o studovaný předmět; kontinuální posun v dovednostech a znalostech žáka

2 – chvalitebný

- nepravdivá příprava do výuky; zájem o studovaný předmět; pozvolný posun v dovednostech a znalostech žáka

3 – uspokojivý

- minimální příprava do výuky, slabý zájem o studovaný předmět, malý posun v dovednostech a znalostech žáka

4 – neuspokojivý

- nedostatečná příprava na výuku; nezájem o studovaný předmět; minimální nebo žádný posun v dovednostech a znalostech žáka

Celkové hodnocení:

Prospěl/a/ s vyznamenáním - průměr známek do 1,5

Prospěl/a/ - průměr známek nad 1,5

Neprospěl/a/ - vysvědčení obsahuje známku - neuspokojivý

- průměr známek je vypočítán pouze z povinných předmětů

Kritéria pro postup do dalšího ročníku:

- Žák postupuje do dalšího ročníku, pokud získal na vysvědčení celkové hodnocení prospěl/a/ s vyznamenáním nebo prospěl/a/
- Žák, který obdrží na konci školního roku Vysvědčení s celkovým hodnocením neprospěl/a/, nebo ho nelze z objektivních příčin klasifikovat, může, se souhlasem školy, opakovat ročník

Kritéria pro absolvování I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé:

- Žák **hudebního oboru** vystoupí na veřejném absolventském koncertě, veřejném závěrečném koncertě školy nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku
- Žák **výtvarného oboru** představí své ucelené a významné práce na absolventské výstavě, závěrečné výstavě školy nebo předloží své práce k hodnocení komisi
- Žák **tanečního oboru** vystoupí se sólovým programem nebo ve skupině se sólovými prvky na absolventském představení, veřejném představení školy nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku
- Žák **literárně-dramatického oboru** vystoupí se sólovým programem nebo ve skupině se sólovými prvky na absolventském představení, veřejném představení školy nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku

13. VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Chápeme vlastní hodnocení školy jako základní východisko pro vědomý, promyšlený a efektivní rozvoj školy. Zároveň si uvědomujeme důležitost zpětné vazby při vlastním hodnocení, a proto se snažíme analyzovat dostupné zpětnovazební zdroje. Základem vnímání celkového obrazu fungování školy jako celku je komunikace s žáky, jejich rodiči i širší veřejností.

Hodnotíme tyto oblasti:

1. Podmínky ke vzdělávání.
2. Průběh vzdělávání.
3. Výsledky vzdělávání žáků a studentů.
4. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání.
5. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

K hodnocení používáme:

1. dotazníky, ankety
2. rozhovor (s učiteli, rodiči, veřejností)
3. výsledky soutěží a přehlídek
4. analýza pedagogické dokumentace
5. hospitace

Podklady k vlastnímu hodnocení získává škola soustavně v průběhu školního roku. Jejich zpracování a vlastní vyhodnocení provádí škola čtvrtletně jako součást klasifikační porady, kde jsou s těmito výsledky seznámeni zaměstnanci.

Výsledky vlastního hodnocení školy jsou také součástí výroční zprávy. Zde škola zpracovává podklady za období celého uplynulého školního roku. Tato výroční zpráva je předána zřizovateli a poskytnuta k nahlédnutí veřejnosti na webových stránkách školy.